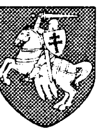
Выдаецца з 16 студзеня 1998 г.
Галоўны рэдактар Ігар Германчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец — рэдакцыя газеты НАВІНЫ
Наклад 23 010.
Адрас для карэспандэнцыі:
220088, г.Мінск,вул. Іванаўская, 56.
Тэл/факс: 236 8549

НАВІНЫ

Пятніца, 10 ліпеня 1998 г. | № 73 | Кошт свабодны

СВАБОДА
Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Дразды: канфлікт нарастае

На сустрэчы палітычных экспертаў Еўрапейскага Саюза, якая адбылася 6 ліпеня ў Вене, разглядалася пытанне аб магчымым разрыве дыпламатычных адносінаў з Рэспублікай Беларусь. Канчатковае рашэнне павінны прыняць міністры замежных справаў ЕС на сустрэчы 13 ліпеня. Падставай для такога рашучага кроку стала высяленне паслоў з іх рэзідэнцыяў у Драздах.

У аўторак, 7 ліпеня, акрэдытаваныя ў Мінску пасольствы атрымалі рэзкую ноту ад беларускага міністэрства замежных справаў. У ёй беларускія ўлады запатрабавалі для сябе *«свабодны і пастаянны доступ»* у пасольскія памяшканні ў Драздах.

У ноце падкрэслівалася, што беларускі бок не гарантуе *«поўную захаванасць маёмасці пасольстваў»*. Злучаныя Штаты тут жа запрапанавалі прысылаць сваіх ахоўнікаў, на што Мінск не пагадзіўся. Атрымліваецца, што на тэрыторыі прэзідэнцкай рэзідэнцыі «Дразды» пасольскія рэчы могуць проста пакрасці. Беларускія ўлады строга загадалі *«на працягу 7-8 ліпеня вывезці рэчы з памяшканняў»*. Калі ж не — *«беларускі бок самастойна перавязе маёмасць паслоў і пасольстваў»*. Прадстаўнікі пасольстваў ФРГ, ЗША, Францыі і Расіі назвалі атрыманую ноту «ультыматумам».

Прэзідэнт Лукашэнка перадаў міністэрству замежных справаў паўнамоцтвы *«на вядзенне нармальнага перагаворнага працэсу з амбасадамі»*. Пра гэта ўчора на брыфінгу заявіў намеснік міністра замежных справаў Уладзімір Герасімовіч, якому прэзідэнт даручыў кіраваць спецыяльна створанай камісіяй па высяленні дыпламатаў. Былы начальнік упраўлення знешняй разведкі КДБ Герасімовіч збіраецца прымаць рашэнні «ў кантакце» з галоўным упраўленнем дзяржаўнай аховы, службай бяспекі прэзідэнта і ведамствам Ціцянкова.

Праўда, у сераду, 8 ліпеня, беларускія ўлады адумаліся і адклікалі сваю ноту, запрапанаваўшы пасольствам, якія маюць рэзідэнцыі ў Драздах, пачаць перамовы *«па ўсім комплексе пытанняў»*. У.Герасімовіч заявіў, што беларускія ўлады *«адмовіліся ад жорсткай пазіцыі і больш не прызначаюць канкрэтнага часу для высялення»*. Беларускі МЗС шукае новыя варыянты для размяшчэння пасольскіх рэзідэнцыяў, акрамя ўжо прапанаванага комплекса «Крылова» і дома ў Мінску на вуліцы Лодачнай. Па словах У.Герасімовіча, пасольства Францыі ўжо *«гатова канчаткова выехаць з Драздоў»*, калі беларускія ўлады знойдуць прымальны варыянт. Пасольства ФРГ пакіне Дразды, калі мінскія ўлады дадуць пляцоўку на вуліцы Старавіленскай — непадалёк ад будынка консульства.

ЗША на знос агароджы вакол амерыканскай рэзідэнцыі ў Драздах адказалі нотай пратэсту. Цяпер жа, па словах У.Герасімовіча, Злучаныя Штаты *«ўлічылі змяненне сітуацыі»* і *«гатовыя выехаць з Драздоў»*.

У саміх амбасадах не так шмат аптымізму. У пасольстве ФРГ паведамілі, што будуць чакаць далейшых крокаў беларускіх уладаў. А пасольства Францыі перайшло да контрмераў — адмовілася выдаць візу міністру знешнеэканамічных сувязяў Міхаілу Марынічу, які збіраўся 13 ліпеня паехаць у Лісабон на сусветную выставу «Экспа-98».

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Назад – у палату!

Поўным правалам скончылася паездка ў Капенгаген групы дэпутатаў прэзідэнцкага нацсходу.

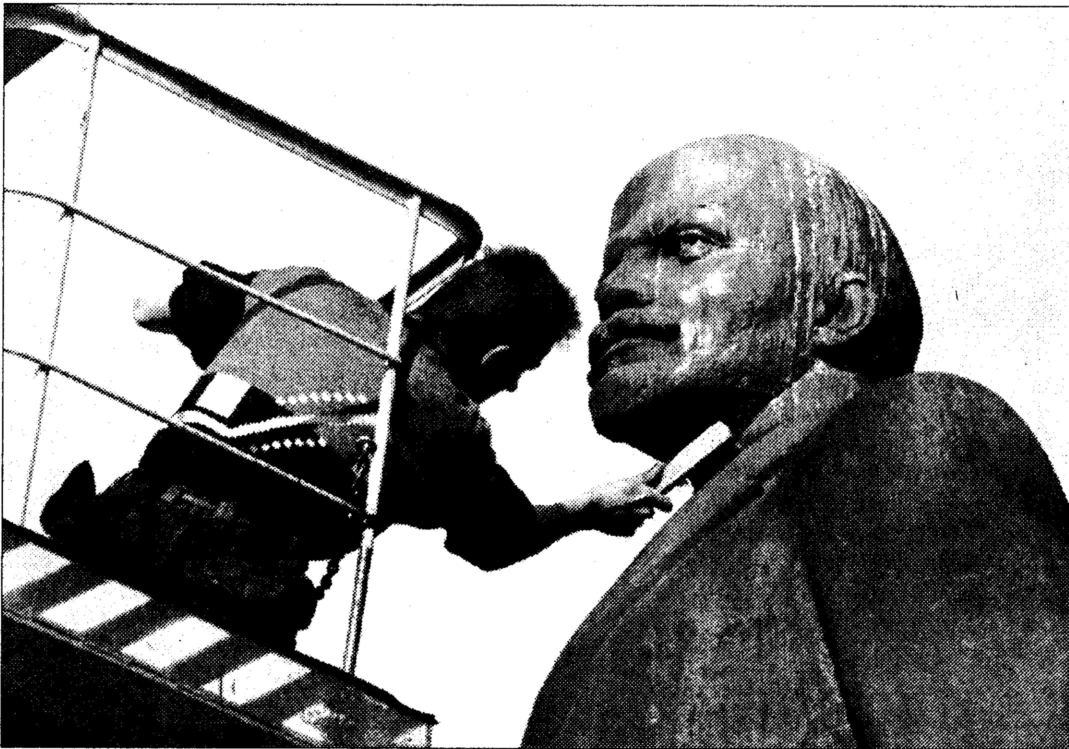
Сесія Парламенцкай Асамблеі АБСЕ, якая гэтымі днямі праходзіць у сталіцы Даніі, большасцю галасоў пацвердзіла паўнамоцтвы беларускай дэлегацыі ад Вярхоўнага Савета 13-га склікання. Супраць гэтага рашэння прагаласавалі толькі прадстаўнікі Расіі і Казахстана. Парламентары з іншых краінаў СНД далучыліся да пазіцыі еўрапейскіх дэлегацыяў.

Нагадаем, што на гэты штогадовы форум з Беларусі паехалі дзве дэлегацыі: ад ВС на чале з Сямёнам Шарэцкім і нацсходу пад кіраўніцтвам Уладзіміра Канаплёва, паміж якімі разгарнулася сапраўдная барацьба за прадстаўнічае месца на Асамблеі. Дэлегацыя прэзідэнцкіх парламентарыяў з дапамогай дэпутатаў расійскай Дзярждумы спрабавала пераканаць мандатную камісію Асамблеі прызнаць яе ў якасці паўнапраўнага прадстаўніка ад Беларусі. Канаплёў аргументаваў пазіцыю сваёй дэлегацыі тым, што, маўляў, беларускі народ давярае менавіта нацсходу. Аднак заходнія парламентары больш прыслухаліся да аргументаў дэлегатаў ад ВС Анатоля Лябедзькі і Уладзіміра Нісцюка, а таксама жорсткай крытыкі беларускіх уладаў з боку прадстаўнікоў Літвы, Польшчы і Венгрыі.

У прынятай на сесіі спецыяльнай заяве па Беларусі адзначаецца, што АБСЕ лічыць створаны Аляксандрам Лукашэнкам парламент нелегітымным і не збіраецца прызнаваць яго паўнапраўным удзельнікам сваёй Асамблеі.

Сітуацыя з непрызнаннем дэлегацыі ад прэзідэнцкага парламента паўтараецца ўжо ў другі раз. Летась на сесію Парламенцкай асамблеі АБСЕ таксама прыязджалі дзве дэлегацыі з Беларусі, але «палатачных» дэпутатаў адправілі дадому.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Сёння — знамянальная дата. Роўна чатыры гады таму Аляксандр Лукашэнка стаў прэзідэнтам Беларусі. Да гэтай даты нават Леніна памылі.

Салдаты могуць застацца без бялізны

У беларускай арміі не хапае грошай нават на адзенне. Як паведаміў намеснік начальніка рэчавай службы міністэрства абароны палкоўнік Пётр Сазонаў, выдзеленых сродкаў хопіць толькі на палявую форму. Афіцэры і прапаршчыкі могуць застацца без абутку, а салдаты — без бялізны. Тым не менш хапіла грошай на форму для ўдзельнікаў нядаўняга вайсковага парада. Салдатаў і афіцэраў, якія прайшлі па цэнтральнай плошчы Мінска, апранулі ў спецыяльна пашытыя бавоўняныя мундзіры, але пасля парада забралі. Гэтую форму вайсковае начальства плануе і далей выкарыстоўваць «па прызначэнні». Але ці не з'есць яе моль да наступнага парада?

Мікола ВАЙТОВІЧ

Даставай кашалёк

Новыя кошты на тэлефон, гарэлку і каналізацыю

Другая палова 1998 года пачалася з росту цэнаў. Як і паведамляла нашая газета, у пачатку ліпеня ўзраслі кошты на шэраг тавараў і паслуг. І гэта нягледзячы на тое, што ў плане спажывецкіх цэнаў традыцыйна лета лічыцца найбольш стабільным перыядам.

Так, з 1 ліпеня ўзраслі камунальныя тарыфы і кошты паслуг сувязі. Сярод камунальных плацяжоў заявіла пра сябе каналізацыя. Дзяржава вырашыла, што вялікія і маленькія натуральныя патрэбы беларусаў павінны каштаваць у 2,5 разы больш, чым раней. І гэта не адзіны за апошні час рост кватэрных коштаў. Зусім нядаўна падаражэла электраэнергія: адзін талон (100 кВт) цяпер каштуе 58.000 рублёў. Аматарам начных тэлеканалаў і чытання ў ложку давядзецца раскашэліцца.

Магчыма, зыходзячы з меншай важнасці патрэбаў у інфармацыі, аплата за радыёкропку вырасла не так моцна, як за каналізацыю. З 1 ліпеня яна каштуе 5.300 рублёў, а было 4.800. Тым не менш, на гэтым рост камунальных плацяжоў наўрад ці спыніцца. У наступным месяцы чакаецца павелічэнне аплаты за ваду.

На 10% павялічыўся кошт міжгародніх тэлефонных размоваў. Цяпер хвіліна тэлефанавання ў межах вобласці каштуе 1.100 рублёў, па рэспубліцы — 2.200 рублёў. Выраслі таксама і абаненцкая плата (26.600 рублёў), тарыфы на гарадскія размовы (80 рублёў). Таксама падаражэла адпраўка пісьмаў, паштовак, тэлеграмаў у межах краіны.

Чарговым «сюрпрызам» стаў рост коштаў на бензін і гарэлку. Кошты на бензін і дызельнае паліва ўзняліся на 10%. А пасля святкавання «дня рэспублікі» 6 ліпеня падаражэла гарэлка. Кожныя сто грамаў саракаградуснага алкаголю сталі каштаваць на 600 рублёў больш, чым раней.

А.С.

Грыбнікоў і ягаднікаў абкладуць падаткам

Маштабы нарыхтоўкі ягад і грыбоў пагражаюць беларускім лясам спусташэннем. Больш за 750 фізічных і юрыдычных асобаў зарабляюць грошы на лясных дарах. 109 камерцыйных фірмаў атрымалі ліцэнзіі на экспарт ягад і грыбоў за мяжу.

Для многіх жыхароў Беларусі чарніцы і лісічкі сталі ў гэтыя дні асноўным сродкам папаўнення сямейнага бюджэту. За адзін кілаграм ягад даюць у мясцовым лясгасе каля 25 тысячаў рублёў. Аднак людзі стараюцца прадаць свой тавар у два разы даражэй перакупшчыкам, якіх можна сустрэць нават на лясной дарозе.

Натуральна, што кожны нарыхтоўшчык імкнецца сабраць чарніц ці лісічак як мага больш. Народныя ўмельцы прыдумалі для гэтага розныя прыстасаванні. Найбольш вядомая «грабёнка», нешта накшталт звычайных грабляў. Імі лёгка і хутка можна набраць не толькі ягад, але і грыбоў. Пра экалагічныя наступствы ніхто не дбае, бо лес, вобразна кажучы, лічыцца «народным дастаяннем».

Галоўны экспарцёр

Галоўным экспарцёрам грыбоў і ягад за мяжу з'яўляецца ў нас прадпрыемства «БелЭК», заснаванае ўпраўленнем справамі прэзідэнта РБ.

Ведамства Івана Ціцянкова накіравала ва ўсе аблвыканкамы пісьмовае распараджэнне *«аб аказанні садзейнічання фірме «БелЭК»*. Вертыкаль абавязаная *«аказваць усялякую дапамогу»* ціцянкоўскім грыбнікам і ягаднікам. На справе гэта азначае, што «БелЭК» мае магчымасць займацца нарыхтоўкай дароў лесу ў найбольш ураджайных раёнах. Няма абмежаванняў і ў колькасці тон. Фактычна ўпраўленне справамі збывае праз «БелЭК» у Германію, Францыю, Галандыю, Чэхію і Расію сотні тон ягад і грыбоў. Бабулькі здаюць чарніцы за «зайчыкі», а ціцянкоўская фірма прадае за цвёрдую валюту.

Офіс фірмы «БелЭК» знаходзіцца ў цэнтры Мінска, але знайсці яго няпроста, бо няма ніякіх шыльдаў. «Мы не маем патрэбы ў рэкламе», — сказалі мне ў фірме. Супрацоўнікам не рэкамендуецца распаўсюджвацца пра сувязі з упраўленнем справамі прэзідэнта. «БелЭК» нарыхтоўвае ягады і грыбы па ўсёй Беларусі. Чарніцы купляюць у лясгасах і нарыхтоўчых кантор ах па 60—80 тысячаў рублёў, а ў Нямеччыне прадаюць па 3—7 марак. Сартыроўка ягад праводзіцца на замежным абсталяванні, абсякаюцца кончыкі і выдаляецца лісце. У распараджэнні фірмы 4 камбінаты, дзе ягады фасуюцца і замарожваюцца. Потым іх вязуць у замежныя краіны на выраб ёгуртаў, джэмаў, сокаў, а таксама ў рэстараны. Лісічкі пасля сартыроўкі соляць і прадаюць у тую ж Германію. Тавар карыстаецца вялікай папулярнасцю.

Супрацоўнікі «БелЭК» сцвярджаюць, што радыеактыўныя дары лесу не трапляюць на стол заходніх грамадзянаў, бо існуе дазіметрычны кантроль. Маўляў, прамытыя пасоленыя лісічкі ў пратачнай вадзе, можна пазбавіцца ад цэзію.

Пакажы ліцэнзію!

Цяпер ва ўрадзе знаходзіцца праект пастановы Саўміна, якой прадугледжваецца ўвесці падатак на збор лясной прадукцыі. Для нарыхтоўшчыка грыбоў і ягад падатак складзе 5 працэнтаў ад закупачнага кошту. Мяркуецца ўвесці штодзённую норму — 30 кілаграмаў ягад і 20 кілаграмаў грыбоў на аднаго чалавека. Каб мець права назбіраць больш, трэба будзе набываць ліцэнзію. Мяркуецца забараніць збор дробных лісічак, дыяметр шляпкі якіх не дасягае паўтара сантыметра, а таксама няспелых чарніц, брусніц і журавін. Аматарам усялякіх тэхнічных прыстасаванняў пагражаюць штрафы.

Відавочна, што ад такой пастановы пацерпяць у першую чаргу звычайныя грамадзяне альбо «чаўнакі», якія вязуць лясны тавар у Расію, каб зарабіць на жыццё. А вось экспарцёры хутчэй толькі выйграюць. Як сцвярджаюць у «БелЭК», іхнія асноўныя канкурэнты — «чаўнакі».

Мікола ВАЙТОВІЧ

Прэзідэнт паедзе ў зону

Плануецца, што ў сярэдзіне наступнага тыдня прэзідэнт Лукашэнка наведае Гомельскую вобласць.

Як паведаміла прэзідэнцкая прэс-служба, ён наведае раёны, якія найбольш пацярпелі ад чарнобыльскай аварыі. У Гомелі А.Лукашэнка правядзе нараду аб выкананні дзяржаўнай праграмы па ліквідацыі наступстваў аварыі на ЧАЭС.

Грамадоўцы збіраюцца ў вандроўку

Дэлегацыя Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі вярнулася з Германіі, дзе брала ўдзел ва ўстаноўчым сходзе Камітэта салідарнасці з дэмакратычнай Беларуссю.

Па словах лідэра Народнай Грамады Мікалая Статкевіча, аснову Камітэта складаюць нямецкія сацыял-дэмакраты, а ўзначаліў арганізацыю дэпутат бундэстага ФРГ Гюнтэр Ферхойген. Бліжэйшым часам да яе павінны далучыцца прадстаўнікі Швецыі, Даніі, Нідэрландаў і Аўстрыі.

Падчас сустрэчаў беларуская дэлегацыя абмяркоўвала таксама пытанні канкрэтнага супрацоўніцтва. Вынік — каля 30 пар беларускіх і нямецкіх гарадоў бліжэйшым часам абмяняюцца дэлегацыямі.

БелаПАН

Цэмент і цэгла на базары

Першы ў Беларусі рынак будаўнічых матэрыялаў адкрыецца ў мінскім мікраёне «Уручча» 24 ліпеня.

Ужо сёння, 10 ліпеня, шэраг прадпрыемстваў і арганізацыяў пачнуць тут сваю працу. Рынак плошчай 9 гектараў размяшчаецца на тэрыторыі былой вайсковай часці і забяспечаны ўсімі неабходнымі інжынернымі камунікацыямі. Гандлёвыя павільёны, магазіны і склады размесцяцца ў будынках былых ваенных казармаў.

Дамовы з адміністрацыяй рынку заключылі каля 70 беларускіх прадпрыемстваў і арганізацыяў будаўнічай сферы. Цікавасць да працы на рынку праявілі таксама фірмы з Польшчы, Расіі, Грэцыі, Іспаніі, Турцыі. Апроч уласна будаўнічых матэрыялаў, на рынку плануецца арганізаваць продаж бытавой тэхнікі, ацяпляльнага і вентыляцыйнага абсталявання, сантэхнікі, мэблі і розных гаспадарчых тавараў. Будуць прадстаўлены таксама будаўніча-рамонтныя і праектна-дызайнерскія паслугі.

Адвакат хацеў спаліць сябе

У Наваполацку 8 ліпеня каля будынка гарадскога суда зрабіў спробу самаспалення адвакат Аляксей Філіпчанка.

Ён удзельнічаў у судовым працэсе па справе пенсіянеркі Антаніны Воранавай, справу разглядала суддзя па адміністратыўных справах Ірына Сухоцкая. Да яе спрабуюць падсяліць яшчэ аднаго жыхара, і А.Воранава неадназразова звярталася ў розныя судовыя інстанцыі. Падчас суда кабеце стала дрэнна, і яе адвезлі ў бальніцу.

Адвакат А.Філіпчанка, які знаходзіўся ў вельмі ўзбуджаным стане, выйшаў з будынка суда, абліўся гаручай вадкасцю і падпаліў сябе. Супрацоўнікі міліцыі паспелі патушыць полымя. А.Філіпчанку ў непрытомным стане забрала хуткая дапамога.

БелаПАН

Лепшым даяркам – веласіпед

Светлагорскі малаказавод узнагародзіў веласіпедамі 10 лепшых даярак, якія здолелі выдаіць з кожнай каровы больш за чатыры тысячы літраў малака ў год.

У калгасе «Прагрэс», дзе працуюць сем з дзесяці ўзнагароджаных даярак, падарункі былі ўручаныя адразу пасля ранішняй дойкі. Акрыленыя поспехам кабеты тут жа селі на ровары і паехалі па вёсцы — прадэманстраваць падарунак сваім сем'ям і суседзям.

Д.Х.

Ліцэісты абараняюць сваю alma mater

У Міхайлаўскім скверы Мінска вось ужо чацвёрты дзень запар стаяць у пікеце вучні Беларускага гуманітарнага ліцэя. *«Мы хочам вучыцца па-беларуску»* — напісана на адным з плакатаў.

Ліцэісты і іхнія бацькі ўпэўненыя, што ў выніку запланаванай рэарганізацыі беларускі ліцэй можа быць ціха «пахаваны». Навошта? Колькі ўлады ні насаджаюць сярод моладзі ідэі славянскага братэрства, колькі ні культывуюць «любоў» да прэзідэнта ці пашану да чырвона-зялёнага сцяга, моладзь не паддаецца і пры зручным выпадку адкрыва ўсё тым жа: «Жыве Беларусь!» ды «Луку на муку!».

«Рассаднікам такіх настрояў улада лічыць наш ліцэй, хаця мы тут палітыкай не займаемся, а проста вучым дзяцей ды выхоўваем іх на прыкладах чэснага служэння Бацькаўшчыне», — кажуць выкладчыкі ліцэя.

На думку бацькоў, мэта «рэарганізацыі» ліцэя заключаецца ў тым, каб звольніць «неблаганадзейных». *«На месцы нашых выкладчыкаў прыйдуць людзі, якіх урад падбярэ па сваіх прынцыпах. Мы ўпэўненыя, што сярод гэтых прынцыпаў не будзе адданасці беларускай мове і культуры. Між тым, мы хочам вучыцца толькі па-беларуску і толькі ў беларускамоўным асяроддзі»*, — заяўляюць пікетоўшчыкі.

Дарэчы, гэтае іх жаданне падтрымалі ўжо больш за шэсць тысяч мінчанаў — столькі подпісаў сабралі ліцэісты, стоячы ў пікетах. У наступны панядзелак яны зноў выйдуць на вуліцу з плакатамі.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Амерыка прыехала на аўтобусе

У Гродне з'явіўся свой «кавалачак Злучаных Штатаў»

Каля тэатра Тызенгаўза цяпер стаіць доўгі каляровы аўтобус з сапраўдным амерыканскім барам, побач пад паветкай — столікі, ігральны аўтамат, гучыць музыка. Незвычайны бар, трэба сказаць, прыцягвае публіку.

Прадстаўнікі кампаніі *Philip Morris*, тытунёвага і піўнога гіганта, такім чынам аб'язджаюць усе абласныя гарады Беларусі. Першым быў Брэст, цяпер — Гродна. У кожным горадзе перасоўны бар будзе працаваць каля тыдня. Як мудра патлумачылі мне прадстаўнікі кампаніі, мэтай мерапрыемства з'яўляецца «не рэклама, а заахвочванне пакупнікоў прадукцыі».

Курцоў у амерыканскім аўтобусе чакаюць прызы (праўда, зусім невялічкія ў параўнанні з даходамі фірмы). Варта паказаць пачак з-пад цыгарэт, і вы атрымаеце магчымасць выйграць на аўтамаце нешта з фірмовай сімволікай: напрыклад, запалкі, запальнічку, пластыкавы пакет, парасон альбо радыёнавушнікі. Некурцы таксама могуць наведаць бар, але ў розыгрышы прызоў яны не ўдзельнічаюць.

Аўтобус, які мае нью-йоркскія нумары, прыбыў са Швейцарыі. У экіпажы — два шафёры, тры афіцыянткі і тры ахоўнікі.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

«Гомеры» мусорных карьеров

Такое странное прозвище получили те, кто работает на свалках Минска. Многие из них живут здесь, здесь же умирают. И если ранее свалки были лишь пристанищем бомжей, то теперь контингент резко изменился.

Относиться к ним с пренебрежением, как к низшей касте общества — несправедливо. Они достойны большего уважения. Хотя бы за то, что не стоят в очереди за пособиями по безработице, не воруют, а наоборот, возвращают обществу ресурсы во вторичный оборот, а значит сохраняют богатства природы для будущих поколений. Только на минских свалках «гомеры» за год собирают около 25 тыс.тонн макулатуры, что позволяет сохранить 250 га леса от вырубки. И это не считая десятков тонн черных и цветных металлов, более 10 тыс.тонн тряпья и т.д.

Одна большая

Репортаж из удивительной страны, где мусорщики зарабатывают столько же, сколько президент

Со свалки с добычей.

Меню от президента

К слову сказать, выражение «очередь за пособием» применительно к Беларуси имеет лишь фигуральный смысл. Показатели официальной безработицы вот уже второй год подряд снижаются — но не столько потому, что выполняется давнее обещание Александра Лукашенко «запустить» все заводы, сколько потому, что в отношении безработных проводится совершенно особая политика. Пособие по безработице, в размере 8% от средней зарплаты, получают менее половины безработных при условии обязательного участия в организуемых для них «общественных работах». Допустим, весной и летом клиенту службы занятости необходимо отработать три дня в колхозе-совхозе, чтобы в итоге получить деньги, на которые нельзя купить даже 1 кг приличной колбасы.

Понятно, что на бирже регистрируются только те, у кого нет решительно никаких шансов на самостоятельное трудоустройство. Основная масса белорусских предприятий работает в режиме производственных собесов: работников запрещено увольнять (по крайней мере в массовом порядке), но их планомерно «выдавливают» разными способами, в том числе и низкими заработками. В президентском парламенте сейчас обсуждается проект закона о защите чести и достоинства главы государства, предусматривающий суровую ответственность за посягательство на первое лицо. Но наш очень умный (по закону) президент иногда произносит такое, от чего теряются всякие представления о том, кто есть кто и что есть что. Выступая недавно перед работниками МАЗа, Лукашенко заявил буквально следующее:

«Нам демократия надо, когда человек работает, получает хоть какую-то зарплату, чтоб хлебушка купить, молочка, сметаны, творожку, иногда кусочек мяса, чтобы накормить ребенка и т. д.».

Вот это «т. д.» уже 4 года белорусы слышат почти ежедневно. Из этой же серии и заявление президента о том, что его заработок составляет 14 млн. белорусских рублей (чуть больше 200 долларов). Эта игра в «нестяжательство», завораживающим образом действовавшая на широкую публику в период политического взлета Лукашенко, сегодня начинает обывателя раздражать.

Недавно в радиоотделе универмага в Борисове можно было наблюдать такую сценку. Старушка, обращаясь к изображению президента на экране шикарного телевизора, посетовала: «Красавчик ты наш. А вот пенсию так и не добавил». Старушке есть на что сетовать, поскольку ее пенсия (чуть выше 20 долларов) не позволяет рассчитывать даже на то скудное меню, с которым президент связывает свои представления о демократическом продминимуме.

И все же материальное положение пенсионеров, которые, как считают, и выбрали Лукашенко в президенты, во многом лучше, чем у работающих. В особенности это характерно для деревни, где заработки по размерам не превышают пенсий, но выплачиваются, в отличие от пенсий, крайне нерегулярно, преимущественно в период посевной и уборки, под которые колхозам выдаются государственные кредиты. Так что, имея «коровку и пару кабанчиков», пенсионеры живут гораздо лучше своих молодых соседей, успевших усвоить свойственное советской власти пренебрежение к собственному домашнему хозяйству, безразличие к колхозному и чаще всего очень сильно пьющих.

Принудительная безысходность

Безусловно, многие на свалке тоже оказались не от хорошей жизни. Старушка, с которой мы разговорились на эту тему, сказала, что она не пришла бы сюда, если бы дочери не приходилось воспитывать ребенка в одиночку. Один из старожилов этих мест, который более десяти лет не только работает, но и живет здесь (после возвращения из мест заключения), ответил на этот вопрос еще проще: «А что делать? Жилья нет, на работу не возьмут. Воровать? Уже попробовал, хватит».

Мать троих детей, старшему из которых 21 год, очень гордилась трудовыми успехами своего сына, который за день зарабатывает на свалке до 10 долларов в день. Таким сыном, действительно, можно гордиться, ведь если подсчитать его месячный доход, то он такой же, как и официальный доход президента Александра Лукашенко.

Бомжи столкнулись с конкуренцией

Пост президента у нас один, а людей голодных неизмеримо больше. И если ранее свалки были лишь пристанищем бомжей, то теперь контингент резко изменился. Сюда приезжают из Минска люди, имеющие квартиры, но потерявшие работу. На самой крупной Северной свалке Минска ежедневно работает до 250-300 человек.

Их притягивает сюда, естественно, не изнурительный труд, а то, что за этот труд можно тут же получить расчет. Второе обстоятельство: свободный режим (можешь вообще не работать) и интенсивность работы — каждый зарабатывает столько, сколько может: от 1 до 10 долларов в день.

Дети гибнут за...

На свалке принято работать семьями либо «тройками». При разделении труда можно больше заработать каждому из участников. Удивило также и то, что более половины — молодежь, много детей, в том числе и беспризорных. Они чаще всего и оказываются невинными жертвами борьбы «за место под

Пошукі моды

Дзе купіць сабе прыгожае адзенне?

Прадаўцы стандартнага адзення, што гандлююць на шматлікіх рынках і базарчыках, імкнуцца зрабіць беларусаў аднолькавымі на выгляд. Аднак маладыя людзі навучыліся гэтаму супраціўляцца.

Яшчэ некалькі гадоў таму публіка на вуліцах нечым нагадвала кадры кінахронікі з жыцця Кітайскай Народнай Рэспублікі або савецкай арміі. Усе выглядалі на адзін капыл: настолькі папулярныя былі турэцкія швэдры, лінялыя джынсы невядомай вытворчасці, блішчастыя спартыўныя касцюмы і красоўкі са скуразамяняльніка. Але, нягледзячы на агульнае падзенне ўзроўню жыцця, сітуацыя цяпер змянілася. Людзі, перш за ўсё рэдкія прадстаўнікі беларускага сярэдняга класа і тыя, хто на гэтае званне прэтэндуюць, аддаюць усё больш увагі таму, каб быць непадобнымі адзін на аднаго. Пошукі ідуць у некалькіх накірунках.

На базары і ў салоне

Вядома, што асартымент у нашых крамах, асабліва ў правінцыі, небагаты. Рэчы, якімі там гандлююць, часта далёкія ад моды, не вызначаюцца якасцю і тым больш не прэтэндуюць на арыгінальнасць. Калі рэч хоць неяк выбіваецца з агульнай шэрасці і вы набылі яе ўчора, то заўтра тое ж будуць насіць яшчэ дзесяткі, а то і сотні людзей з добрым густам: няма выбару. Яшчэ часцей гэтая сумная гісторыя адбываецца з наведвальнікамі рынкаў, накшталт «Дынама».

Канечне, можна шукаць арыгінальныя рэчы ў буціках, мінісалонах моднага адзення. Але кошты ў гэтых «прадпрыемствах гандлю» выглядаюць яшчэ больш арыгінальнымі і не выклікаюць ніякага захаплення.

Іншае становішча з так званым «адзеннем для сярэдняга класа». Гэта звычайна не вельмі дарагая (па заходніх мерках) прадукцыя фірмаў з раскручанай гандлёвай маркай. Напрыклад, лозунг фірмы «Штайльман» гучыць: «Адзенне не для мільянераў, а для мільёнаў». Развіццё сярэдняга класа на Захадзе — людзей са стабільнымі і дастаткова высокімі даходамі — абумовіла з'яўленне не вельмі дарагога, якаснага і моднага адзення. Беларусь жа яшчэ знаходзіцца якраз у тым стане, калі высокая якасць і мода даступныя толькі багатым. Фірмовая прадукцыя ў Беларусі прадстаўленая вельмі бедна.

Купі штаны ў кніжцы

З азначаных праблемаў людзі выбіраюцца рознымі шляхамі. Тыя, хто мае больш-менш прыстойны даход, часта апранаюцца за мяжой. Некаторыя маладыя людзі нават спецыяльна выязджаюць за межы заваленай турэцкім, польскім і беларускім адзеннем радзімы, каб набыць сабе абутак ці вопратку. Сярод знаёмай мне моладзі найбольш папулярныя паездкі пры выпадку ў Маскву і Польшчу, а самыя пераборлівыя кіруюцца ў Прагу і Заходнюю Еўропу.

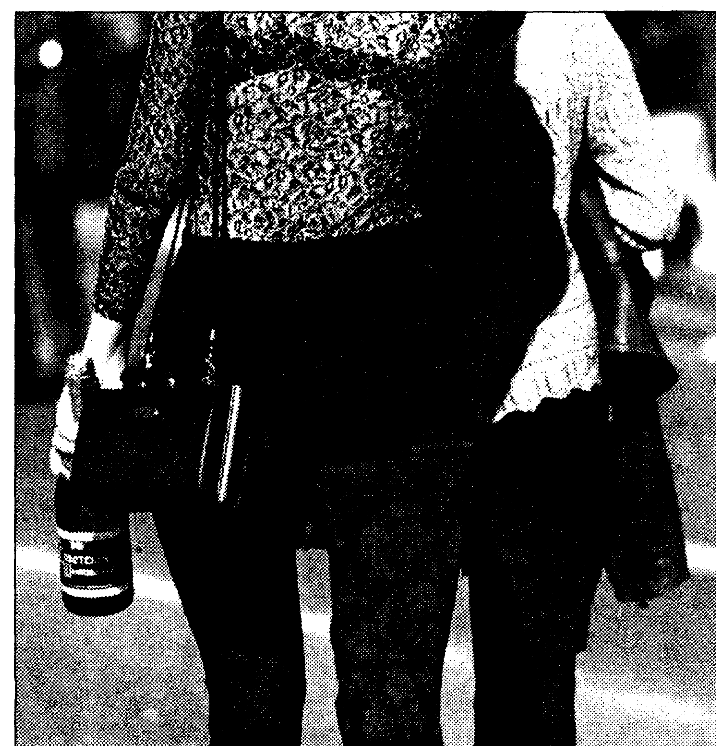
Адносна заможныя людзі нярэдка купляюць сабе добрае заходняе адзенне праз каталогі накшталт *Otto*, *Quelle* і г.д. У Мінску і некаторых іншых буйных гарадах ёсць магчымасць замовіць тавары з каталогаў: гэтым бізнесам займаюцца прыватныя фірмы. Але каштуе такая паслуга даволі дорага — за дастаўку «здымаюць» не менш як 30% ад кошту самой рэчы. Да таго ж плаціць трэба наперад, а ехаць у Беларусь выбраная рэч можа тыдні тры-чатыры, а то і болей. Але не выключана, што на гэтым сюрпрызы не скончацца: атрыманая рэч можа быць не таго колеру, памеру дый выглядаць зусім не так прывабна, як у каталогу.

Пінжак з чужога пляча

Вядома ж, большасць студэнтаў і іншых людзей, якія маюць прэтэнзіі да свайго выгляду, але не маюць тоўстага кашалька, не могуць пастаянна катацца ў замежжа ці купляць што-небудзь праз каталогі. Апошнім часам сярод не вельмі багатай і незакамплексаванай моладзі з'явілася новая мода. Пошук фірмовых рэчаў пачынаецца не са шпацыру па звычайных крамах, а з наведвання магазінаў тыпу «сэканд-хэнд».

Натуральна, многія рэчы ў «сэкандах» далёкія ад свайго першапачатковага выгляду. Аднак у такія крамы трапляюць з Захаду і тавары, што засталіся пасля сезонных распродажаў, банкроцтваў крамаў, і рэчы з нязначным, часам нават зусім незаўважным бракам.

Выгада — відавочная. Напрыклад, кошт фірмовых расклёшаных джынсаў *Lee* ў краме «сэканд-хэнд» можа скласці недзе 200 тысячаў рублёў. Заўважце, што ў Мінску выробленыя ў Амерыцы новыя джынсы можна набыць не танней як за долараў 70-80.

Праўда, не кожны «сэканд» мае добры асартымент тавараў, прынамсі ў Мінску. Каб адшукаць больш-менш цікавую рэч, часта трэба перагарнуць горы сапраўднага барахла. Зрэшты, некаторыя «сэканды» спецыялізуюцца на пэўным тавары. Напрыклад, у адной краме ў сталічным раёне Зялёны Луг знаўцы рэкамендуюць шукаць скураныя рэчы, у другой — маладзёжную вопратку спартовага стылю. Своеасаблівым цэнтрам «сэкандсэрфінгу» называюць рынак у Ждановічах, дзе прадпрымальнікі, у якіх не хапае грошай на ўтрыманне сваёй крамы, арганізавалі нешта накшталт невялікай барахолкі з сэканд-хэндавага тавару.

Увогуле ж, мода на адзенне з «сэканда» — зусім не беларуская з'ява. Узнікла яна даволі даўно ў асяроддзі заходняй моладзі і несла на сабе яшчэ і адценне пэўнага сацыяльнага пратэсту супраць «тлустай буржуазіі». І да сённяшняга дня некаторыя замежныя зоркі не грэбуюць крамамі ўжыванага адзення: у гэтым ёсць пэўны стыль.

Пачакаем

Тым не менш, адным «сэкандам» сыты не будзеш. Таму застаецца чакаць, калі ў Беларусі складзецца рынак якаснага, моднага і недарагога адзення.

Алесь САДОЎСКІ

свалка

Попавшему сюда уже трудно вырваться из этого круга.

солнцем». Машины никто не делит на «свои» и «чужие», поэтому все стараются быть как можно ближе к контейнеру мусоровоза, еще до полной остановки и выгрузки машины. В пылу этой толчеи дети и попадают под колеса. Здесь, на свалке, их и хоронят.

Свободные рабы

Похоже, что подобные места обладают особым магнетизмом: попавшему сюда уже трудно вырваться из этого круга. К ежедневным расчетам привыкаешь как к наркотику. Для алкоголиков это место, наверно, вообще представляется раем. Сдал — выпил, сдал — выпил... И так до отключки. Но таких здесь не много.

Те, кто живет на свалке постоянно, заказывают в основном продукты, которые им привозят водители (магазина поблизости нет). Как нет и элементарных навесов, под которыми можно было бы переждать непогоду, их установку запрещают санитарные службы. Те же жилища, которые они возводят сами, периодически сносятся бульдозерами. Вообще, работающие здесь представляют идеальную рабочую силу: они ничего не могут потребовать. Удивительно, но такое положение их не угнетает. Зимой, живущие здесь постоянно, становятся черными от копоти сжигаемых для согрева автомобильных покрышек. Слава Богу, что хоть питьевую воду завозят сюда регулярно.

Почти по Марксу

В нашей стране сложилась парадоксальная ситуация, когда личную свободу и независимость не гарантирует ничто: ни закон, ни материальное благополучие. Скажем, люди, работающие на свалках, лишены свободы выбора, так как отсутствуют какие-либо материальные ресурсы для того, чтобы найти более привлекательное рабочее место.

Но и тот, кто материально обеспечен, тоже не защищен от противозаконных действий. Причем, одинаково легко может быть экспроприирована как личная свобода, так и капитал. Лучшей иллюстрацией здесь могут служить последние события, связанные с арестом предпринимателя и депутата разогнанного парламента Андрея Климова, а также попытки властей репатриировать на родину из Польши другого известного предпринимателя — Александра Пупейко, президента фирмы «Пуше».

Можно вспомнить и совсем недавние события, когда по указу президента РБ был национализирован минский футбольный клуб «Динамо», который до этого являлся акционерным обществом. Поводом для экспроприации послужила пятимесячная задержка выплаты заработной платы игрокам команды. Столь пламенная защита первым лицом государства интересов малоизвестных футболистов (все сколь-нибудь известные выступают за рубежом) трогает душу, но споры, связанные с неисполнением контрактных обязательств, в демократических странах решаются в судебном порядке, а не противозаконными методами.

Ладно, всякие там права для наших властей ткань почти эфемерная (президент считает, что у нас прав больше, чем где), но смущает отсутствие целесообразности как в тех решениях, которые вынашиваются долгие месяцы, так и скоропалительных, принимаемых под горячую руку. В случае с футболистами, например, (две команды «Динамо» и «Динамо-93» переданы соответственно на баланс Минского городского и Минского областного исполкомов) можно совершенно определенно сказать, что президентская затея существенно «облегчит» местные бюджеты. И это при том, что, например, в минских больницах часто нет лекарств, постельного белья, а пациенты вынуждены самостоятельно организовывать собственное питание.

Александр ГАЛЬКЕВИЧ, Константин СКУРАТОВИЧ

Украіна грыўну не прымае?

Нацбанк Украіны днямі прыслаў шэфу галоўнага банка Беларусі Пятру Пракаповічу ліст аб новых умовах абароту ўкраінскай грыўны. Цяпер беларусы не маюць права ехаць на Украіну са сваімі грыўнамі.

У лісце тлумачыцца, што грыўны, якія мытнікі знойдуць у кішэнях і кашальках беларусаў, падлягаюць канфіскацыі. Гэтае рашэнне Украіны ўскладняе жыццё многім грамадзянам Беларусі — камандзіраваным, камерсантам, вандроўнікам і г.д. У такой сітуацыі тым, хто збіраецца наведаць краіну-суседку, рэкамендуецца набываць толькі свабодна канверсаваную валюту. Але дзе яе купіць?

Святлана БЕРАСТУН

Так хочацца шчасця...

Каля трыльёна рублёў пералічылі жыхары нашай краіны фірме «Бума ЛЛЦ» за ўдзел у «бяспройгрышнай латарэі». А высветлілася, што дарма гулялі.

Як паведаміла Магілёўскае таварыства абароны спажыўцоў, толькі ў Магілёўскай вобласці 1.258 чалавек даслалі на адрас фірмы свае грошы. Як стала вядома пазней, да людзей прыходзілі аднолькавыя лісты, у якіх паведамлялася: «Вы валодаеце шчаслівым сакрэтным нумарам». Ён абяцаў аматарам латарэйнага пошуку шчасця аўтамабіль замежнай вытворчасці. Але каб нумар прынёс выйгрыш, трэба даслаць яшчэ 500.000 рублёў. І дасылалі, нават цэлымі сем'ямі. А чаканых прызоў так і не атрымалі.

Ужо колькі разоў піраміды кшталту расійскай МММ падманвалі сваіх кліентаў. Але ж людзям так хочацца выйграць... Апытаныя таварыствам спажыўцоў людзі засведчылі, што яны хацелі хоць неяк паправіць сваё жабрацкае існаванне.

Іван ЗАСАДА

Западный ветер

Из цикла «Частное мнение гражданина Старикевича»

В предыдущей статье цикла речь шла о роли России в судьбе белорусской демократии. Не менее актуальной, особенно в свете последних событий, представляется тема участия Запада в процессах, определяющих будущее нашей страны.

Так уж исторически сложилось, что одни демонизируют образ Запада, связывая с ним все несчастья, свалившиеся на наши головы; другие, напротив, обожествляют «цивилизованный мир», который несет на белорусскую землю идеалы демократии. Оба стереотипа одинаково далеки от реальности, но тем не менее на редкость живучи. Более того, зачастую исходя из них пытаются строить свои отношения с Западом белорусские политики. В частности, оппозиция, ищущая там точку опоры.

После референдума 1996 года поездки в Европу для некоторых противников президента стали чем-то вроде языческого ритуала. В западных столицах с сочувствием выслушивали сообщения о бесчинствах диктатуры Лукашенко и выражали солидарность с борцами против тоталитаризма. Хотя нужно было иметь богатое воображение, чтобы представить себе того же Семена Шарецкого в облике законченного приверженца демократических ценностей. Спикер, еще несколько лет назад баловавшийся изысканиями относительно протоколов сионских мудрецов, как-то уж очень оперативно сменил и лексику, и идеологию. На это мелкое недоразумение все закрывали глаза, поскольку Запад действительно без всякого удовольствия наблюдал за процессами, разворачивающимися в Беларуси. Лукашенко ему не симпатичен по определению, и потому надежды на перспективу связывались с оппонентами президента. От них ждали конкретных действий и результатов. Но не тут-то было. Наши политики из числа противников президента привыкли искренне обижаться практически на любую критику в свой адрес. «Как же так? — говорят они. — Мы же не поступились совестью, не пошли в услужение режиму, и вообще находимся в оппозиции. И нас за это независимая пресса мордой об асфальт?»

Это чистосердечное недоумение и является ключом к пониманию их поведения. Может быть когда-нибудь и придут времена, в кои за одно нахождение в оппозиции Лукашенко будут платить пенсию, а ветеранов демократического движения станут приглашать по праздникам в школы, чтобы послушать их рассказы о боевом прошлом и напоить стаканом чая с печеньем. Но для того, чтобы это светлое будущее наступило, недостаточно просто обозначать личное несогласие с политикой президента. Его нужно обыграть, побороть, убрать с арены.

Как раз этого от белорусской оппозиции и ожидал Запад. В свою очередь, противники Лукашенко ждали, что Запад сделает это за них. По крайней мере, только так можно объяснить их клиническую безынициативность на протяжении последних полутора лет. За это время Европе успели изрядно поднадоесть рассказы о зверствах режима, как надоедают любые длительные повествования о чужих бедах. На Западе составили собственное представление о том, чего стоят лидеры белорусской оппозиции, и нельзя сказать, чтобы это мнение было сильно лестным.

Один из первых тревожных звонков прозвучал, когда состоялась встреча Лукашенко с кандидатом на пост канцлера Германии от социал-демократов Шредером. Все последовавшие объяснения, что это рандеву состоялось по просьбе крупных немецких компаний, могли послужить не столько утешением, сколько поводом для еще большего беспокойства.

«Посольский скандал» был инспирирован Россией. Такую версию подбрасывают инициаторы конфликта.

В замечательной книге русского диссидента Владимира Буковского «Московский процесс» я отыскал документ почти четвертьвековой давности, странным образом перекликающийся с сегодняшним днем. Это доклад Андропова о контактах источника КГБ с директором концерна Круппа графом фон Арнимом. По словам последнего, являвшегося помимо всего прочего доверенным лицом лидера СДПГ Бара, в промышленных кругах ФРГ существуют силы, готовые способствовать нормализации отношений с СССР. В связи с этим Бар считал бы желательным провести серию неофициальных переговоров с представителем СССР. При этом добавлялось, что наиболее здравомыслящие деятели СДПГ пришли к выводу о необходимости поисков других путей «восточной политики» и хотели бы наладить прямые и надежные каналы связи с Москвой.

Очередным свидетельством «поисков других путей» стало выступление в Брюсселе руководителя миссии ОБСЕ, работающей в Минске. И хотя впоследствии Ханс-Георг Вик в интервью «Белорусской газете» заявил, что ничего не говорил о необходимости принятия Западом конституции 1996 года и вообще существующего положения дел в Беларуси, подобное отречение можно отнести к разряду дипломатических финтов. Тем более, не является секретом разочарование, постигшее некоторых западных политиков в связи с тем, что изоляция Беларуси не дала существенных результатов. Отсюда и желание испробовать иные подходы к ситуации.

Буковский в вышеупомянутой книге развенчивает миф о том, что идеалы демократии являются для Запада незыблемым приоритетом. Он пишет и о «целенаправленной политике обеспечения стабильности в мире, стабильности любой ценой, даже ценой предательства» и об «армии профессиональных дипломатов, для которых главная задача в жизни — улучшение отношений (пусть хоть с дьяволом)». Его выводы обретают для нас тревожную актуальность.

Очевидно, что прагматичный Запад в последнее время искал новые пути для реализации своих интересов в Беларуси. И если в конце концов выяснилось бы, что единственный, с кем здесь можно иметь дело, это Лукашенко, то европейская оттепель для его режима неминуемо бы наступила. Но Запад нарвался на то, на что и должен был нарваться. Так любая попытка интеллигента подружиться с деревенским бандюком заканчивается тем, что тот вырывает штакетину из забора и гоняет очкарика по всей округе. «Посольский скандал», когда в роли пострадавших оказались не рядовые граждане Беларуси, а главы дипломатических миссий крупнейших государств мира, забудут не скоро. «Миротворцам», в качестве платы за услуги получавшим картины Шагала, придется забыть о своей миссии. «Взамен любви — сплошной обман, не получился наш роман». Но еще не известно, кто выйдет победителем в обострившемся противостоянии.

Главная проблема Запада заключается в том, что, определяя свою политическую линию в отношении Беларуси, он исходит исключительно из собственных представлений о политике, экономике и т.д. Поэтому, рекомендуя абстрактно правильные вещи, но не адаптированные к местной ситуации, Европа будет неминуемо терпеть неудачи. Лучше всего это можно объяснить на примере, к счастью, пока несостоявшихся местных выборов. В чью-то голову пришла мысль распространить западный опыт изготовления политиков на Беларусь. Там ведь зачастую будущий сенатор или даже президент начинает с каких-нибудь выборов в муниципальный совет и затем ступенька за ступенькой подымается до того уровня, который является его потолком. Отсюда следует вывод, что так должно быть везде.

Когда эту идею подкинули белорусским партийным функционерам, те, будучи не в состоянии придумать что-либо более элегантное и трясясь от страха ввиду перспективы окончательно утратить расположение Запада, предпочли согласиться. И теперь объясняют всем несмышленым, что любые выборы есть благо, поскольку это шанс на появление новой генерации политиков, а свежие силы белорусской демократии сейчас просто необходимы. На самом деле единственным результатом участия оппозиции в таких выборах станет фактическое признание конституции 1996 года. Надежды же на то, что избирательная кампания в сельсовет даст себя проявить еще незасвеченным людям, абсолютно беспочвенны.

Местные выборы у нас всегда существовали как приложение к парламентским и даже проводились зачастую в один день, чтобы хоть как-то привлечь население к процессу голосования. Какие уж тут возможности для раскрутки новых политиков. Про роль таких органов власти в нынешней государственной системе вообще лучше не заикаться.

Для Запада, судя по всему, до сих пор является загадкой, почему его послов выставили из Дроздов. Отсюда рождаются умопомрачительные версии о том, что все это затеяно Лукашенко, чтобы... убрать Титенкова. Европейскому сознанию трудно усвоить мысль о том, что всему виной, с одной стороны, многочисленные комплексы президента, порожденные его тяжелым детством, которые он теперь вымещает на всех, кто под руку попадется, а с другой — маниакальное желание стать хозяином Кремля. Предвыборная кампания Лукашенко в России давно началась, и победа над Западом станет хорошим козырем. Уже более или менее ясно, как он собирается этого достичь. Внешне белорусский президент будет суров и непреклонен перед «диктатом так называемого цивилизованного мира». Он привык стоять на своем до конца, и такая нехитрая тактика принесла ему успех в «деле ОРТ». Лукашенко, несмотря на все стенания прогрессивной общественности и рыки Кремля, гнул свою линию и дождался-таки момента, когда Москве вся эта канитель надоела. В результате при ее молчаливом согласии последовало осуждение Шеремета и Завадского, что собственно и требовалось доказать. Так и сейчас. «Куда они денутся, эти послы? — рассуждает нынешний хозяин Дроздов. — Вернутся, как миленькие».

Объективно у Лукашенко достаточно выгодные позиции. Любой компромисс будет выглядеть как его победа, потому что дипломатические демарши все забудут на следующий день, а то, что Лукашенко все-таки выселил послов из Дроздов, будут помнить долго. «Крутой мужик!» — скажет большинство российских избирателей. Но для того, чтобы победа была чистой, необходимо, чтобы послы в Беларусь все-таки вернулись и тихо съехали на предложенные им квартиры. Поэтому помощники Лукашенко занимаются сейчас гораздо более тонкой работой.

В президентской администрации разработана не лишенная изящества комбинация, которая должна склонить дипломатов к возвращению. Согласно версии, которую уже начали скармливать всем интересующимся, «посольский скандал» был инспирирован Россией, которая намеревается добиться полной политической изоляции Беларуси, чтобы затем торговать через нее оружием в «горячие точки». По идее Запад, «раскусив коварный замысел Москвы», должен воспрепятствовать его реализации даже ценой возвращения собственных послов по принципу выбора наименьшего из зол. И тогда Лукашенко может даже позволить себе роскошь согласиться на минимальные уступки, особенно те, которые останутся «за кадром».

Запад пока не понял, что против него играют по правилам «холодной войны»

В этом плане существует только одно слабое место. Россия уже несколько лет торгует чем попало через Беларусь, и отсутствие международной изоляции последней вовсе не является препятствием для этого. Так что, мотивация, как говорится, хромает. Но можно придумать что-нибудь более убедительное, например, про создание необходимых условий для поглощения Россией Беларуси. Доверчивая Европа вполне может купиться на такую дезинформацию.

Запад пока не понял, что против него играют по правилам «холодной войны». Отсюда и недоумения по поводу «нерационального» поведения Лукашенко. Но тактика белорусского президента вполне адекватна сделанным ставкам. В России хватает претендентов на престол, но в большинстве своем они могут предъявить достаточно скромный политический скарб. У того же Зюганова за душой лишь уже проигранные однажды президентские выборы да имитации попыток объявить импичмент Ельцину. Недалеко ушли и остальные кандидаты в «отцы нации».

Российский избиратель уже накушался предвыборных обещаний, и потому, чтобы обеспечить себе успех, нужно чем-то выделяться среди других политиков. Лукашенко выступает с очень выгодных позиций. Он говорит о «реальных достижениях», полученных им в Беларуси: регулярной выплате зарплат и пенсий, росте ВВП, социальной справедливости и прочая. Подавляющее большинство россиян никогда не будет выяснять природу этих чудес — как-то нищенскую, даже по российским меркам, зарплату, производство никому не нужной неконкурентоспособной продукции, установление максимальной зависимости человека от государства, а вернее, от группы лиц, им управляющих.

Но для полноты впечатлений Лукашенко желает продемонстрировать свой боевой дух. Не секрет, что идеология реванша достаточно глубоко проникла в подсознание многих россиян. Ну не могут они сами, такие славные и замечательные, быть виноваты в собственных бедах, начиная от экономического кризиса и заканчивая неудачами футбольной сборной. Должен существовать какой-то враг-вредитель, который мешает им нормально жить. Толпа политических заклинателей с радостью указывает им на Запад. Но одно дело обозначить противника, и другое нанести ему пусть локальное, но поражение. Кроме того, Лукашенко исполняет сейчас функции мелкого задиры, призванного проверить на «вшивость» потенциального противника. Если тот не отреагирует на мелкие тычки достаточно увесистой оплеухой, это будет расценено как признак слабости. И тогда у очень многих в России появится соблазн ввязаться в серьезную драку. В этом случае второе издание полноценной холодной войны становится вполне реальным.

Шансы белорусского президента на успех в нынешнем противостоянии достаточно велики, главным образом, потому, что на Западе его до сих пор не воспринимают всерьез. Проще всего, назвать Лукашенко «посмешищем мира», как это было в Кран-Монтане. Когда-то многие в Беларуси тоже смеялись над «неотесанным колхозником». Мы уже дорого заплатили за собственное легкомыслие. Западу это еще предстоит.

Александр СТАРИКЕВИЧ

Што каштуе наша праца?

Каб купіць звычайны мужчынскі касцюм, сярэднестатыстычнаму беларусу трэба працаваць больш за два тыдні

Як параўнаць сярэдні ўзровень жыцця беларуса, расіяніна, паляка і аўстрыйца? У адной краіне людзі атрымліваюць высокія заробкі, але ж і цэны там высокія. У нейкай іншай на 50 долараў у месяц можна забяспечыць сабе прыстойнае існаванне, бо тавары каштуюць вельмі танна. І таму нельга меркаваць толькі па велічыні заробкаў.

Каб скласці рэальнае ўяўленне пра ўзровень жыцця ў розных краінах, можна параўнаць: колькі сярэдні работнік мусіць працаваць, каб набыць той самы тавар.

У табліцы, змешчанай ніжэй, пералічаныя тавары з гэтак званага «спажывецкага кошыка» ў некаторых краінах Усходняй Еўропы — Балгарыі, Польшчы, Венгрыі, Расіі, Украіне, а таксама ў Аўстрыі. Яны ацэньваюцца паводле таго, колькі павінен працаваць чалавек, каб купіць гэты тавар. Каб супаставіць іхні жыццёвы ўзровень з нашым, карэспандэнт прайшоўся па беларускіх крамах, а потым падлічыў кошт беларускіх тавараў у гадзінах працы. Нагадаем, што на сённяшні дзень сярэдні месячны заробак у Беларусі складае 4.085.679 рублёў — эквівалент 172.2 гадзінаў працы.

ТАВАРЫ І ПАСЛУГІ	АЎСТРЫЯ	БАЛГАРЫЯ	ПОЛЬШЧА	ВЕНГРЫЯ	РАСІЯ	УКРАІНА	БЕЛАРУСЬ
Малако (1 л)	3хв18с	31хв11с	13хв6с	12хв54с	35хв8с	59хв12с	1г3хв
Хлеб белы (1 кг)	3хв7с	24хв	8хв42с	15хв25с	52хв42с	39хв28с	45хв31с
Булочка	42с	–	1хв35с	1хв26с	5хв15с	11хв50с	7хв35с
Бульба (1 кг)	1хв53с	18хв	2хв53с	6хв13с	23хв42с	23хв40с	1г28хв
Масла (250 г)	6хв27с	1г2хв	18хв47с	28хв2с	57хв5с	39хв20с	1г3хв
Кава (250 г)	7хв39с	1г14хв	46хв58с	1г9хв	2г57хв	3г16хв	10г38хв
Біфштэкс (1 кг)	30хв36с	5г30хв	1г40хв	1г59хв	3г57хв	4г36хв	11г55хв
Выцінка (1 кг)	23хв15с	6г7хв	1г55хв	2г9хв	4г41хв	5г58хв	7г35хв
Абед з 3 страваў у сярэднім рэстаране	1г7хв	8г20хв	3г36хв	1г55хв	32г12хв	26г18хв	14г45хв
Пачак цыгарэтаў. Marlboro	12хв14с	1г14хв	28хв	38хв	52хв	1г26хв	2г19хв
Пачак айчынных цыгарэтаў	9г47хв	29хв	18хв	22хв	22хв	27хв	1г6хв
Бутэлька піва	2хв45с	26хв	15хв54с	10хв28с	32хв29с	39хв25с	39хв27с
Жаночая сукенка айчыннай вытворчасці	9г7хв	50г35хв	24г5хв	49г14хв	73г10хв	46г18хв	113г48с
Мужчынскі строй айчыннай вытворчасці	18г14хв	68г55хв	42г9хв	65г32хв	87г49хв	62г38хв	92г43хв
Мужчынскія чаравікі	4г4хв	34г28хв	9г38хв	21г24хв	35г35хв	32г54хв	50г34хв
Электраэнергія (кВт/г)	1хв31с	2хв18с	5хв12с	2хв34с	1хв35с	2хв21с	1хв28с
Газ (1 куб.м.)	1хв40с	8хв46с	1хв39с	4хв37с	1хв19с	3хв54с	4хв30с
Цэгла (1 шт)	1хв40с	4хв35с	1хв50с	3хв56с	13хв10с	5хв53с	5хв3с
Цэмент (100 кг)	43хв28с	7г20хв	1г55хв	3г25хв	8г46хв	12г10хв	8г25хв
Бензін (1 л)	3хв38с	36хв41с	13хв55с	23хв9с	21хв57с	27хв37с	31хв36с
Хімчыстка	42хв	3г51хв	2г2хв	2г12хв	8г46хв	6г30хв	5г56хв
Квіток на цягнік (2 клас, 100 км)	39хв	44хв	1г35хв	1г16хв	2г5хв	2г18хв	2г57хв
Рамонт вода- і газаправода (1 гадзіна працы)	4г5хв	2г26хв	3г36хв	4г58хв	2г5хв	13г9хв	–

У табліцы выкарыстаныя дадзеныя Міжнароднага цэнтра перспектыўных даследаванняў.

Параўнанне не цешыць. Атрымліваецца, што нават гэтак званыя «сацыяльныя» прадукты — хлеб і малако, якія ў Беларусі істотна датуюцца дзяржавай, — у Аўстрыі, Польшчы або Венгрыі каштуюць танней. Сярэднястатыстычнаму беларусу трэба працаваць больш за гадзіну, каб набыць літр малака і кілаграм белага хлеба.

Не лепей выглядае становішча з «другім хлебам» — бульбай. Калі аўстрыец заробіць на кілаграм бульбы меней чым за дзве хвіліны, а сусед-паляк — за тры, то беларусу даводзіцца працаваць амаль паўтары гадзіны.

У савецкія часы быў жарт, што самы дарагі аўтамабіль — гэта «Запарожац», бо на яго збіралі грошы ўсё жыццё. Кіруючыся такім прынцыпам, атрымліваецца, што самы дарагі мужчынскі гарнітур — беларускай вытворчасці, бо каштуе 92 гадзіны працы, альбо каля 12 працоўных дзён. (Не забывайцеся, што за ўсе гэтыя 12 дзён нельга набыць больш нічога, а толькі адкладваць грошы.) Гэтаксама і беларуская сукенка каштуе нашмат даражэй за іншаземныя. Танная ў нас толькі электрычнасць, дый то таму, што дагэтуль мы набываем яе па ільготных коштах.

Не трэба быць вялікім спецыялістам у эканоміцы, каб зразумець, што ў параўнанні з іншымі еўрапейскімі краінамі жыхары Беларусі атрымліваюць проста жабрацкія грошы. Нягледзячы на гэта, афіцыйная прапаганда радасна паведамляе, што сярэдні заробак прыкладна ў 70 долараў — вельмі высокі, дый плацяць яго без затрымак.

Але цікава было б паглядзець, як бы ў самога Аляксандра Рыгоравіча атрымалася хаця б месяц пажыць на 70 долараў у нашай не самай таннай краіне.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Святое дело

Началась борьба за новый источник сверхприбылей

Бывает, сама история дарит смекалистым и умелым их шанс. Когда-то сумасшедшие деньги делались на ваучерных фондах, финансовых «пирамидах», челночном импорте, таможенных льготах и других столь же скользких предприятиях. Но теперь судьба посылает такую уникальную жилу для заработка, как 2000-летие Рождества Христова. Грех пропустить.

В советские времена паломничество верующих из СССР во Святую Землю было жестко лимитировано. Совет по делам религий аккуратно оформлял совместно с Отделом внешних церковных сношений Московского патриархата (ОВЦС) одну паломническую группу в год, в составе которой были только «верующие в законе»: священники и работники церковных учреждений.

С началом перестройки и с улучшением отношений с Израилем ручеек паломников стал шириться. Помимо ОВЦС их стали отправлять многочисленные турфирмы, чьи цены и предлагаемый сервис зачастую были привлекательнее. За последние годы в Израиле побывали, кажется, все, кто хотел. Но совсем другое дело 2000-летие. Здесь за несколько месяцев ожидается такой объем путешественников, который в обычное время можно осваивать десятилетиями. Соответственно и прибыль. Только комиссия при московском правительстве уже готовит программу паломничества двух миллионов россиян.

За право вовремя занять место под юбилейным солнцем уже ведут борьбу несколько группировок, набивших руку в освоении «быстрых» денег.

Исторически первым является Отдел внешних церковных сношений Московского патриархата, возглавляемый митрополитом Смоленским и Калининградским Кириллом. Основные деньги до сих пор ОВЦС получал все же не от паломничества, а от торговли сигаретами и алкогольными напитками, на импорт которых Патриархия имела таможенные льготы. До сих пор памятны сертификаты на сигареты, где черным по белому значится: продавец — «ОВЦС Московской Патриархии» и место расположения склада — Данилов монастырь.

По некоторым оценкам, прибыль ОВЦС могла составить до полутора миллиардов долларов. Однако после серии публичных скандалов осенью прошлого года по настоянию бывшего министра внутренних дел Анатолия Куликова Патриархия была лишена внешнеэкономических льгот.

Денежный ручеек иссяк, надо искать новый. Вложить деньги в масштабные туристические мероприятия к 2000-летию христианства — и спокойнее, и престижнее, чем продолжать засвеченную аферу с сигаретами. Правда, для активной деятельности митрополиту Кириллу необходима поддержка Патриарха, а тот всегда недолюбливал Кирилла, слегка ревнуя к его публичной известности.

Второе действующее лицо на паломнической ниве — архиепископ Истринский Арсений. Именно в его непосредственном ведении находятся приходы г.Москвы — самые богатые во всей Церкви. Несмотря на то, что Арсений младше по званию и возрасту митрополита Кирилла, у него есть одно неоспоримое преимущество: «близость к телу» пожилого Патриарха. Выросший из старших иподиаконов (подобие денщика) в заместителя Патриарха по Москве, Арсений проживает вместе с Алексием II в Переделкино, и для него не проблема быстро получить благословение Святейшего на любое начинание.

На случай своей опалы или кончины Патриарха (в этом случае Арсения, скорее всего, ждет немедленная отставка) он заблаговременно взял под контроль несколько коммерческих структур. Считается, что архиепископ Арсений связан также с «Альфа-банком» и разорившимся при туманных обстоятельствах «Глория-банком», а также с солнцевской преступной группировкой, которая подарила переделкинскому храму колокол с литой надписью: «От настоятелей храма и солнцевской братвы». С тех пор, как сведения о двусмысленном подарке просочились в печать, на переделкинскую колокольню никого не пускают...

В борьбу за организацию массового юбилейного паломничества включились также структуры, ведущие свои истоки от московского правительства. Поэтому митрополит Кирилл прилагает немало усилий, чтобы «отжать» конкурентов. Видимо, по его настоянию Патриарх направил мэру Москвы письмо, в котором перечисляются «коварные» коммерческие структуры и говорится, что их деятельность — это «посягательство на исконные права собственности церковных структур», а организация паломничества по святым местам может находится только в ведении Церкви. Резкий тон письма выдает стремление во что бы то ни стало получить монополию на открывающийся денежный фонтан.

Евгений КОМАРОВ,
«Новые Известия»

Сябры навечна

Прэзідэнт Казахстана Нурсултан Назарбаеў, які адзначыў сваё 58-годдзе ў Маскве 6 ліпеня, заявіў з гэтай нагоды, што галоўным падарункам для яго стала падпісанне з Расіяй «Дэкларацыі аб вечным сяброўстве і саюзніцтве». Не менш радаваўся і Барыс Ельцын. Сяброў у яго цяпер шмат — Біл, Гельмут, Жак, але вечны сябар у Расіі, ва ўсялякім выпадку юрыдычна, пакуль адзін — Казахстан.

Б.П.

На Украіне спакойна. Халера сустракаецца рэдка

Адпачынак на Украіне — у Крыме або каля Адэсы — шырока прапануюць беларускія турыстычныя фірмы. Намеснік галоўнага санітарнага ўрача Украіны Анатоль Падчанка сцвярджае, што ехаць можна.

На Крымскім паўвостраве, куды ў летні час па яшчэ савецкай традыцыі кіруюцца тысячы беларусаў, баяцца ўвогуле няма чаго: ні халеры, ні іншых небяспечных інфекцыяў не выяўлена. Крыху горшая сітуацыя ў басейне Дняпра: у рэках Днепрапятроўскай вобласці знайшлі халерны вібрыён. Праўда, медыкі сцвярджаюць, што гэтая форма мікробаў ніякай небяспекі для людзей не ўяўляе. Але ў горадзе Марыупалі (былы Жданаў), куды з Мінска рэгулярна ходзіць цягнік, трое людзей усё ж захварэлі на халеру, а яшчэ 40 паклалі ў бальніцу — на ўсякі выпадак.

Зрэшты, у міністэрстве здароўя Украіны лічаць, што халера — гэта толькі на 10% медычная праблема, 40% рызыкі залежыць ад індывідуальнай гігіены, а галоўную адказнасць павінны несці службы водаправода, каналізацыі і «пляжнай гаспадаркі». Як перадае агенцтва Інтэрфакс, цяпер па ўсёй Украіне праводзіцца «комплекс мерапрыемстваў па дэзінфекцыі каналізацыйных сцёкаў». Так што ў мора халера патрапіць не павінна. Дай Бог.

Магдалена НЕПАКАЙ

Звездный дождь несет опасность

В ноябре 1998 года наша планета подвергнется самой мощной за последние 33 года бомбардировке метеорным потоком Леониды.

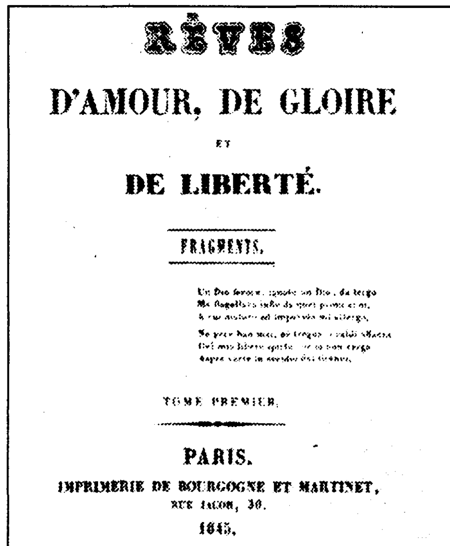
То, что с земли будет выглядеть сотнями звездочек, прочерчивающих свой прощальный огненный след в ночной атмосфере, обернется серьезной опасностью для примерно 500 находящихся на орбитах военных и гражданских искусственных спутников, обеспечивающих связь, навигацию, сбор метеорологических и других данных. Для жителей планеты метеорный поток Леониды никакой опасности не представляет. Его образуют слишком маленькие частицы, некоторые из них тоньше человеческого волоса, а основная часть не превышает по размерам песчинку — и все они, вспыхнув, без следа сгорят в защищающей планету атмосфере. Однако для космических аппаратов, летающих выше земной атмосферы, ситуация оказывается принципиально иной — мчащиеся с космической скоростью песчинки обладают разрушительной силой пули 22-го калибра и способны наделать немало бед. По словам специалистов, крохотные метеориты могут пробивать дыры в панелях солнечных элементов, разбивать линзы, вспарывать отражающее покрытие зеркал, выводить из строя бортовую электронику и даже портить программное обеспечение компьютеров космических аппаратов.

Б.П.

Нясвіжскі летуценнік

Прыкладна гэтай парой 151 год таму, кароткай месячнай ноччу ў ліпені 1847 года, на мяжы Аўстра-Венгрыі і Расіі каля мястэчка Радзівілава паліцэйскі прыстаў перахапіў фурманку з трыма важкімі мяхамі кантрабанды. Выпадак можна было б запісаць у разрад банальных, каб гэтым разам, апрача звычайных тавараў, царскія служакі не знайшлі нешта больш істотнае: «пераплеценых кніг на замежных мовах — 11, без пераплёту — 36, розных рукапісных сшыткаў — 65, лістоў — 346...» У затрыманых дакументах і рукапісах раз-пораз сустракалася прозвішча Незабытоўскі.

Неадкладна быў падпісаны загад аб арышце памешчыка Менскай губерні Аляксандра Хрыстафоравіча Незабытоўскага, які напярэдадні перасек мяжу, вяртаючыся з трохгадовага падарожжа па Заходняй Еўропе і Міжземнамор'і ў свой маёнтак Смалічы пад Нясвіжам.

RÊVES
D'AMOUR, DE GLOIRE
ET
DE LIBERTÉ.
FRAGMENTS.
TOME PREMIER.
PARIS.
IMPRIMERIE DE BOURGOGNE ET MARTINET,
RUE JACOB, 30.
1845.

Вокладка кнігі А.Незабытоўскага «Мары пра каханне, славу і свабоду»

Справаю ўладара кантрабандных кніг і рукапісаў заняўся сам галоўнакамандуючы дзейнай арміі генерал-фельдмаршал Паскевіч. З ягонай канцылярыі выходзіць адрасаваны віленскаму генерал-губернатару ліст аб тым, што *«перахопленыя паперы выкрываюць Незабытоўскага ў наступных злачынствах: 1. У знявазе гасудара імператара і іншых высокіх асобаў самай што ні ёсць брыдкай і дзікай лаянкай. 2. У лютай нянавісці супраць урада. 3. У пошуках сродкаў для знішчэння цяперашняга ладу ў Расіі. 4. У напісанні заклікаў з мэтаю ўзбунтаваць заходнія правінцыі і адарваць іх ад Расійскай імперыі».*

Так Незабытоўскі апынуўся ў адзіночнай камеры № 13 колішняга дамініканскага кляштара ў Вільні, у тых самых мурах, дзе ў свой час былі зняволены Адам Міцкевіч з сябрамі — філаматамі і філарэтамі, а пазней — паўстанец 1830 года Сымон Канарскі і беларускі паэт-дэмакрат Францішак Савіч. Выдварыца адтуль на волю шчасціла нямногім: Канарскага расстралялі, Савіча выслалі салдатам на Каўказ...

Наглядчыкам і канваірам забаранілі размаўляць з вязнем. Пра чалавека з трынаццатай камеры яны ведалі толькі тое, што ён напісаў нейкія крамольныя кнігі. Гэта была праўда: пяру Незабытоўскага належала сем ананімна выдадзеных у Вільні і Парыжы кніжак. Асобае месца сярод іх займалі надрукаваныя ў Францыі мемуары пра нацыянальна-вызвольнае паўстанне 1830–1831 гадоў і раман-утопія «Мары пра каханне, славу і свабоду».

Менавіта за дзве апошнія кнігі малады пісьменнік, філосаф і гісторык атрымаў ад царскага правасуддзя свой «ганарар» — пазбаўленне дваранскай годнасці (кат павінен быў зламаць над яго галавой шпагу) і маёмасных правоў, а ў дадатак — яшчэ дваццаць гадоў катаргі. Так у імперыі судзілі толькі найбольш небяспечных дзяржаўных злачынцаў.

Напачатку следства вёў штабс-капітан Мілер. Каб выклікаць вязня на шчырасць, ён расказваў на допытах пра свае поспехі ў жанчын, а потым, пускаючы блакітныя кольцы дыму ад дарагой цыгары, заводзіў гаворку пра тое, як ён моцна перажывае, што выхаванец Дэрпцкага універсітэта, адзін з самых багатых землеўладальнікаў павета Незабытоўскі бавіць час у сырой халоднай камеры. Грубая ежа, нямытае адзенне, прусакі, вошы... Маўляў, нават толькі дзеля захавання чалавечае годнасці ён, следчы, на месцы свайго «падапечнага» зрабіў бы ўсё магчымае, каб аблегчыць свой лёс. Ужо адно прызнанне віны...

Але Незабытоўскі і той штабс-капітан мелі розныя ўяўленні пра чалавечую годнасць і спосабы яе захавання. Перамогі над віленскімі панямі і паненкамі даваліся Мілеру значна лягчэй, чым над палітычнымі злачынцамі. І неўзабаве свяцлейшы князь Варшаўскі Паскевіч асабіста прызначыў новага следчага.

Пратэжэ генерал-фельдмаршала стацкі саветнік Явецкі лічыў, што яму пашанцавала. Не трэба было мець вялікага таленту, каб здагадацца: трэба параўнаць почыркі ў прашэнні Незабытоўскага аб паездцы за мяжу і ў захопленых жандарамі рукапісах. Апрача таго, у мемуарах беларускі шляхціц імкнуўся быць праўдзівым, і следству было вельмі проста суаднесці ананімныя ўспаміны з жыццём нясвіжскага памешчыка. Явецкаму мроілася, што не сёння, дык заўтра ён пачуе поўнае прызнанне — і будзе трыумфатарам. Сапраўды, ягоныя доказы немагчыма было абвергнуць. Але іх можна было не прызнаваць.

Якраз такую тактыку і абраў вязень. Філосаф, які калісьці ў юнацтве за адну бяссонную ноч склаў параўнальны жыццяпіс Напалеона і Аляксандра Македонскага. Пісьменнік, які прагнуў славы і ўтаймоўваў гэтую прагу, не ставячы на сваіх кнігах свайго імя. Шляхціц, які паслядоўна называў сябе ліцвінам і ліцьвінам, што не мае права ні дня быць шчаслівым, пакуль няшчасная Айчына.

Незабытоўскі вырашыў зрабіць усё, каб яго справа не склалася на кар'ерным шляху Явецкага прыступкаю ўгору — ад стацкага саветніка да сапраўднага стацкага, ад ордэна св. Ганны з каронай да св. Уладзіміра...

На адным з допытаў падследны паведамляе, што «любіць чытаць кнігі, але аўтарствам ніколі не займаўся». Ужо не верачы ў магчымасць вырваць прызнанне, Явецкі выклікае ў Вільню сведкаў з нясвіжскага маёнтка і ваколіцаў — аканома, арандатараў, слугаў. Лаканічны рапарт у вышэйшыя інстанцыі кажа пра многае: *«З прычыны незвычайнай упартасці арыштаванага ў прызнанні нават відавочнай існіны камісія прызнала непатрэбным даваць яму вочныя стаўкі».*

З доўгага абвінаваўчага акта працытуем толькі адзін пункт: *«Прызнаецца, што з дзяцінства ненавідзіць дэспатызм, рабства і арыстакратыю і што любоў да свабоды і нянавісць да яе ворагаў успрыняў з малаком маці і глыбока ўкараніў у сваю душу рэспубліканскія правілы».*

Прысуд палявога аўдытарыята дзейнай арміі быў зацверджаны генерал-фельдмаршалам Паскевічам 17 лютага 1849 года. Праз дзень адпаведны рапарт лёг на стол цару Мікалаю І, які пакінуў пакаранне без зменаў. Неўзабаве ў кабінеце віленскага генерал-губернатара шчоўкнуў абцасамі сталічны фельд'егер, што неадкладна атрымаў прагонныя на пару коней ад Вільні да Табольска і назад.

Аднак адмераныя царскім правасуддзем дваццаць катаржных гадоў ужо не палохалі Аляксандра Незабытоўскага. Ён адчуваў, што хвароба пакінула яму лічаныя дні. Перавесці палітычнага арыштанта з камеры ў шпіталь можна было толькі з дазволу імператара. Мікалай І падпісаў «літасцівы» дазвол 21 сакавіка. У той самы дзень турэмны доктар канстатаваў, што сэрца беларускага вальнадумца, якому ішоў толькі трыццаты год, спынілася.

Праз тыдзень цару трэці раз далажылі пра непакорлівага палітычнага злачынцу і на матэрыялах судовай справы з'явіўся грыф: *«Захоўваць вечна».*

Дзекабрыст Міхаіл Лунін аднойчы афарыстычна заўважыў, што ў Расіі два праваднікі: язык — да Кіева, а пяро — да Шлісельбурга, маючы на ўвазе сумнавядомую крэпасць-астрог для палітычных зняволеных. «Разбуджаны» дзекабрыстамі Аляксандр Герцэн удакладніў: *«Ворагі нашы ніколі не раздзялялі слова і справы, і за слова яны каралі часта яшчэ больш жорстка, чым за справу».*

На абшарах былой Расійскай імперыі гэтае выслоўе, у многім назіранне не страціла актуальнасці і сёння.

Уладзімір АРЛОЎ

Даты і лёсы

10 ліпеня

1067. Полацкі князь Усяслаў трапіў каля Оршы ў палон да сваіх ворагаў — кіеўскай дынастыі Яраславічаў. Праз год паўсталыя кіяўляне вызвалілі яго з астрога і абралі сваім князем. Усяслаў княжыў у Кіеве сем месяцаў, а потым вырашыў вярнуцца на радзіму.

1940. Указам Прэзідыума ВС СССР выпуск бракаванай прадукцыі абвяшчаўся дзяржаўным злачынствам. За парушэнне вытворчых стандартаў кіраўніцтву заводаў пагражала зняволенне да 8 гадоў.

1942. Нарадзіўся беларускі касманаўт Пётр Клімук. У 1973-78 гг. ён тройчы наведваў калязямную прастору, а цяпер кіруе падрыхтоўкай расійскіх касманаўтаў пад Масквой. У гэты ж дзень у 1962 г. амерыканцы вывелі на арбіту першы тэлевізійны спадарожнік *Telstar-1*.

1985. Французскія спецслужбы ўзарвалі карабель экалагічнай арганізацыі *Greenpeace*, які перашкаджаў выпрабаванням атамнай зброі ў Ціхім акіяне. Экіпаж уратаваўся, але адзін фотажурналіст загінуў.

1994. Аляксандр Лукашэнка быў абраны першым (а некаторыя мяркуюць, што і апошнім) прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

11 ліпеня

1793. Прадстаўнікі расійскай імператрыцы і караля Рэчы Паспалітай падпісалі ў Гародні канчатковы трактат пра другі падзел земляў ВКЛ (па лініі Нарач—Пінск).

1905. У Мінску пачаўся шматтысячны страйк салідарнасці з жорстка пакаранымі забастоўшчыкамі Лодзі, Варшавы і Адэсы, дзе тысячы былі расстраляныя царскімі ўладамі. Падчас дэманстрацыі на вул.Багадзельнай (цяпер Камсамольскай) казакі забілі трох і арыштавалі 185 рабочых. На наступны дзень, падчас разгону жалобнага мітынгу, былі яшчэ ахвяры.

1918. У Маскве адчыніўся Беларускі народны універсітэт. У гэты ж дзень у **1921** г. у Мінскім дзяржаўным тэатры наркам асветы У.Ігнатоўскі абвесціў пра адкрыццё БДУ.

1935. Міхаіл Калінін уручыў Беларускай ССР ордэн Леніна.

1975. Паблізу старажытнай кітайскай сталіцы Сіян пад зямлёй было знойдзена «сакрэтнае войска» — 6 тысяч гліняных скульптур у чалавечы рост. Не было двух аднолькавых жаўнераў: кожны меў індывідуальныя рысы твару.

1987. Насельніцтва зямнога шара дасягнула 5 млрд. чалавек. 5-мільярдным жыхарам планеты лічыцца харват Мацей Гашпар з горада Загрэб.

12 ліпеня

100 да н.э. Нарадзіўся вялікі рымскі ваявода і дзяржаўны дзеяч Гай Юлій Цэзар. Гэты месяц у многіх мовах цяпер называюць у ягоны гонар: *July*, июль і да т.п. Таксама ў гонар Цэзара календар, якім карыстаецца праваслаўная царква, называецца юліянскім.

1878. Турцыя перадала Кіпр у склад Брытанскай імперыі.

1920. Прэзідэнт ЗША Вільсан адчыніў Панамскі канал. З таго часу Штаты кантралююць гэтую тэрыторыю, якая ім фактычна не належыць.

1920. Літва падпісала мірны дагавор з Расіяй, паводле якога ў склад Літвы мусілі адысці Вільня, Гародня, Ліда, Паставы і Браслаў. За гэты «падарунак» усё літоўскае войска (2 дывізіі) абавязвалася біцца разам з Чырвонай Арміяй супраць Польшчы.

1977. На адной з паўднёваафрыканскіх шахтаў людзі спусціліся пад зямлю на рэкордную глыбіню — 3.581 м. Тэмпература дасягае там 55°С.

13 ліпеня

1793. У ванне загінуў ад кінжала тэрарысткі адзін з лідэраў французскай рэвалюцыі Жан Поль Марат. Ён амаль увесь вольны час праводзіў у вадзе: гэта суцішвала пакуты ад захворвання скуры, якое Марат займеў у парыжскай каналізацыі, дзе ў свой час хаваўся ад манархістаў.

1930. У Мантэвідэа, сталіцы Уругвая, пачаўся першы чэмпіянат свету па футболе. Перамаглі гаспадары. У чэмпіянаце ўдзельнічалі толькі 13 камандаў: прадстаўнікі некаторых еўрапейскіх краінаў адмовіліся ад удзелу з прычыны надта вялікіх расходаў на дарогу ў Лацінскую Амерыку.

1941. Савецкія войскі фарсіравалі Днепр і на некаторы час вызвалілі ад фашыстаў Рагачоў і Жлобін.

Падрыхтаваў **Юрась БАРЫСЕВІЧ**

«Заходнюю Беларусь» не падтрымалі

У Гродне заснаванае Беларускае краязнаўчае таварыства імя Тодара Нарбута. Старшынём Рады абраны прафесар Гродзенскага універсітэта С.Габрусевіч.

Некаторыя прапаноўвалі назваць новае таварыства «рэгіянальным заходнебеларускім». Аднак гэтая думка выклікала вялікія спрэчкі. Маўляў, беларусы і так падзеленыя на ўсходнікаў і заходнікаў, праваслаўных і каталікоў, «палякаў і рускіх», так што няма чаго дзяліць яшчэ і краязнаўцаў па рэгіёнах. Затое адразу пагадзіліся з іменем «патрона»: Тодар Нарбут — вядомы гісторык XIX стагоддзя, даследаваў гісторыю Вялікага Княства Літоўскага, праводзіў на беларускай зямлі археалагічныя раскопкі, быў аўтарам праекта пабудовы Бабруйскай крэпасці.

Бастыён Бабруйскай крэпасці, спраектаваны Т.Нарбутам.

Дзейнасць таварыства ўсё ж будзе распаўсюджвацца пераважна на заходнія абшары Беларусі. Адна з асноўных задач — прыцягнуць да краязнаўства моладзь, для якой плануецца арганізоўваць летнікі, паходы, археалагічныя экспедыцыі; будзе выдавацца гісторыка-краязнаўчы часопіс.

Удзельнікі ўстаноўчага сходу прынялі таксама зварот да Міністэрства культуры супраць закрыцця філіі Нацыянальнага мастацкага музея ў Гальшанах.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

АФІША

Містыка і эротыка

Маладзёжны тэатр рыхтуе да прэм'еры новы спектакль — «Тойбэлэ і яе дэман» паводле п'есы Ісаака Башэвіса Зінгера, вядомага габрэйскага пісьменніка пачатку XX стагоддзя, лаўрэата Нобелеўскай прэміі.

Габрэйская тэматыка займае ў сучасным беларускім тэатральным рэпертуары сціплае, але трывалае месца. Купалаўцы шмат гадоў збіраюць апладысменты на «Памінальнай малітве», у Рускім тэатры рэгулярна праходзяць «Вечарыны габрэйскага анекдота». Вось і Маладзёжны тэатр вырашыў падтрымаць масцітых калегаў. Праўда, выбар п'есы І.Б.Зінгера тлумачыцца не столькі нацыянальным каларытам, колькі захапляльным сюжэтам, якасцю драматургічнага матэрыялу. Сюжэт гэтага даволі вядомага твора (які, аднак, ніколі яшчэ не ставіўся ў Мінску) заменшана на каханні. Нейкі малады чалавек падманам дабіваецца кахання маладой жанчыны (яе завуць Тойбэлэ), прадстаўляючыся дэманічнай істотай. У п'есе не так шмат містыкі, больш эротыкі. Аднак, сказалі нам у Маладзёжным тэатры, у пастаноўцы нашага Якава Натапава ніводная эратычная сцэна (частка дзейства праходзіць проста ў ложку) не выкліча ў публікі шоку і цэнзуры можна не баяцца.

У новым спектаклі занятыя таленавітыя акцёры Алена Унукава і Сяргей Журавель. Пастаноўка практычна гатовая, і на гэтым тыдні праходзяць першыя прагоны — пакуль што не для шырокай публікі, а для мастацкага савета, журналістаў (во шчаслівыя), а таксама сяброў і знаёмых супрацоўнікаў тэатра. Так што, хоць квіткі і не прадаюцца, можна здабыць кантрамарку. Паказаць «Тойбэлэ і яе дэмана» ўсім мінскім тэатралам Маладзёжны тэатр абяцае адразу ж пасля адкрыцця наступнага тэатральнага сезона.

А так тэатральны выбар сярэдзіны лета зусім небагаты. На наступным тыдні адкрыта будзе працаваць толькі адзін мінскі тэатр — гэта Тэатр-студыя кінаакцёра. 12 ліпеня тут пройдзе «Айседора. Танец кахання», 14 і 15 — «Мы ідзём глядзець «Чапаева», 15-га — «Каханне смешнага чалавека».

10 і 12 ліпеня ў памяшканні Тэатра імя Янкі Купалы пакажа апошнія спектаклі Арэнбургскі драматычны тэатр, які заняў гэтую сцэну на гастролі. Абодва дні гэта будзе камедыя французскіх аўтараў Ж.Брыкера і М.Ласега «Не вер сваім вачам».

Адзіны ў бліжэйшы час канцэрт класічнай музыкі пройдзе 16 ліпеня ў Зале камернай музыкі. Арганныя творы Букстэхудэ, Керля і Баха прагучаць у выкананні лаўрэаткі міжнароднага конкурсу Кацярыны Кафанавай.

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

ПАНЯДЗЕЛАК

13 ліпеня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00 Резонанс. 08.50 Телебарометр. 09.05 «Сегодня с вами...» Доктор искусствоведения, ректор Белорусской академии искусств Р.Смольский. 09.40 Премьера песни. 09.55 Мультфильм. 10.05 Здоровье. 10.35 «Тайна Сахары». Х/ф. 11.35 Бездельник. 12.05 Теленавигатор. 12.25 «А музыка звучит...» 13.00, 15.00, 18.00, 00.20 Новости. 13.15 «Трест, который лопнул». Х/ф. 14.20 Музыкальный антракт. 14.35 Параграф. 15.10 Видеокурс французского языка. 15.40 «Девочка и океан». Х/ф. 1-я с. 16.05 «Куда пойти учиться?» 16.20 Регион. 16.50 Музыкальный антракт. 17.00 «Человек из Гаскони». 17.25 Гости в дом. 17.50 Балет К.Дебюсси «Ночные цветы». 18.20 «Тайна Сахары». 19.15 Белорусский хит-парад. 19.20 «Сегодня с вами...» Технический директор ОАО «Забудова» М.Бурак. 20.00 «Морской бой». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться — не грех». 22.15 «Свадьба в Малиновке». Х/ф. 23.45 Чемпионат Европы по волейболу. Женщины. Беларусь – Россия. 00.35 Третий тайм.

ОРТ
17.00, 00.15 Новости. 17.20 «Королек — птичка певчая». Х/ф. 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 18.30 Угадай мелодию. 19.00 «Человек в маске». 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Горец». 21.50 «Ваш Михаил Пуговкин». 22.25 А.С. Пушкин. «Евгений Онегин». 00.25 Программа передач.

РТР
13.00, 16.00, 19.00, 22.55 Вести. 13.30 «Никколо Паганини». 1-я с. 14.40 Мультфильмы. 15.00 «Башня». 15.30 «Первые поцелуи». Х/ф. 15.55 Прогноз погоды. 16.30 Автоспорт: чемпионат России. 17.20 «Паника в небесах». Х/ф. 19.25 Подробности. 19.45 «Санта-Барбара». 20.45 Открытие Всемирных юношеских игр. 23.15 Дежурная часть. 23.30 Волейбол. Мировая лига. Испания – Россия. 00.30 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 «Парадоксы истории». 07.50 «Музыка из Петербурга». 08.30 «Гренландия — льды и снега». Д/ф. 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 «Сампо». Х/ф. 11.05 Музыкальный экспромт. 11.15 Книжный кладезь. 11.30 Программа передач. 11.35 Кремлевские няньки. 12.15, 13.15 Н.В.Гоголь. «Владимир III степени». Телеспектакль. 14.45 Вместе с Фафалей. 15.05 Мультфильмы. 15.50 «Лукоморье». 16.10 Музыкальный экспромт. 16.20 Международное обозрение. 17.05 «2003». 17.10 «Сокровища Петербурга». 17.25 Вижу цель! 17.50 Люди в моде. 18.05 «Дом Романовых». Д/ф. 19.05 Произведения Ф.Листа и Ф.Шуберта исполняет В.Виардо. 19.15 Чудо-сказка. 19.50 «Остров Александра Сокурова». 20.45 После новостей... 21.05 «Егор Булычов и другие». Х/ф. 22.30 Джазофрения. 23.20 Программа передач.

НТВ
05.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Детектив Нэш Бриджес». 09.00 Сегодня утром. 09.10 Вчера в «Итогах». 10.10 «Итого». 10.25 Итоги. Ночной разговор. 11.00 Сегодня днем. 11.25 «Старый телевизор». 13.00 Сегодня днем. 13.15 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.00 «Футбольный клуб» на чемпионате мира. 15.00 Сегодня днем. 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Человек-паук». 16.15 «Война в космосе». 17.05 Криминал. 17.15 Впрок. 17.25 Футбольный клуб. 18.00 Сегодня вечером. 18.30 «Николай II. Круг жизни». Д/ф. 1-я с. 19.00 «Спортлото-82». Х/ф. 21.00 Сегодня вечером. 22.45 Сегодня. 23.20 Сегодня в полночь. 23.45 «Байки из склепа».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Спасатель». 10.40 «Трое в лодке, не считая собаки». 12.50 «Монолог». 14.25, 19.40 КиНовости. 14.35, 17.00 «Вечный зов». 15.40 «Сильва». 18.10 «Шельменко-денщик». 19.50 «Морской волк». 21.20 «Женский день». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35 «Телохранители». Д-13. 10.30 «Смертельная опасность». Д-17. 12.10, 19.10 КиНовости. 12.20 «Роза». Д-17. 14.30 «Динамит». Д-13. 16.00 «Мотор! На съемочной площадке фильма «Сабрина». 16.20 «Сабрина». Д-13. 18.25 «Солдат удачи, ЛТД.»: спецназ». Д-13. 1-я с. 19.20 «Непобежденные». Д-13. 21.15 «Лебединая песня». Д-13. 22.50 «Смертельный холод». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 10.30 Итоги. Спорт. 06.30, 14.10 Уроки настольного тенниса. 06.45, 11.10 Аэробика. 07.10 «Футбольный клуб» на чемпионате мира. 07.40 Большой ринг. 08.55 Баскетбол. Чемпионат WNBA. 11.00, 14.00, 20.00, 23.00 Новости. 11.10 Аэробика. 11.35 Баскетбольное обозрение WNBA. 12.05 Шахматное обозрение. 12.30, 22.10 Конный спорт. 14.25 Хроника автомобильных аварий. 15.50, 23.40 Зимние экстремальные игры. 16.30 «Железный фактор». 17.00 Международные соревнования «Мировой трофей Санкт-Петербург Латина-1998» по латиноамериканским танцам среди профессионалов. 19.00 Золотой фонд. 20.10 Программа передач. 20.15 Теннис. Чемпионат Австралии. 23.10 «Железный фактор».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами, сказками и новостями от театра «Квартет И». 09.00 Жизнь за бугром. 12.00 «Терем-хит-парад». 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 «Странные истории». Х/ф. 20.00 Аэробика. 20.30 Вечарніца. 20.45 «Ищи ветра». Х/ф. 21.55 Автомобили и запчасти. 22.15 «Дневник наемного убийцы». Х/ф.

АЎТОРАК

14 ліпеня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.35 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Технический директор ОАО «Забудова» М.Бурак. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 Земляки. 10.00 «Земля кладов». 10.35, 18.20 «Тайна Сахары». 11.30 Турбобєктив. 11.50 Автопарк. 12.00 Бон тон. 12.25 Акколада. 13.15 «Два приключения Лемюэля Гулливера». Телемоноспектакль. 14.10 На соискание Государственной премии Беларуси. Научная школа заменителей крови. 14.35 «Макаенка, 9». 15.15 «Сказка Купалья». 15.40 «Девочка и океан». Х/ф. 16.05 Мультфильм. 16.15 Поэтические новеллы. 16.30 Уроки Н.Новожиловой. 17.00 «Все что было, то будет...» 17.30 Многоголосие. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.25 «Сегодня с вами...» Заместитель председателя Комиссии по правам человека и национальным отношениям Палаты представителей Национального собрания РБ И.Котляров. 20.05 Музыка без границ. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться — не грех». 22.15 «Личные счеты». Х/ф. 23.50 Международные спортивные новости. 00.10 КВН.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20 Новости. 08.15, 17.20 «Королек — птичка певчая». Х/ф. 09.00 «Человек в маске». 09.45 Смехопанорама. 10.20 Домашняя библиотека. 10.30 Угадай мелодию. 11.15 «Вместе». 12.00 «Приключения королевского стрелка Шарпа». Х/ф. 14.20 «Тин-Тин идет по следу». 14.55 Счастливый случай. 15.40 «Пещера Золотой розы». 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 18.30 Угадай мелодию. 19.00 Тема. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Несколько дней из жизни И.И.Обломова». Х/ф. 23.30 Программа передач.

РТР
13.00, 16.00, 19.00, 22.40 Вести. 13.30 «Никколо Паганини». 2-я серия. 14.40 Мультфильм. 15.00 «Башня». 15.30 «Первые поцелуи». Х/ф. 16.35 Кроссворд. 17.00 Прогноз погоды. 17.05 «Валентина». Х/ф. 18.45 Обращение Патриарха Московского и Всея Руси Алексия II. 19.25 Подробности. 19.45 «Санта-Барбара». 20.45 «Развязка петербургских тайн». 21.45 «Пси фактор». 23.00 Дежурная часть. 23.15 Волейбол. Мировая лига. Нидерланды – Россия. 00.45 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 Музыкальный экспромт. 07.35 «Егор Булычов и другие». Х/ф. 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05, 18.15 «Дом Романовых». Д/ф. 10.05 Романсиада-98. 10.25 «Калахари — пустынный пейзаж». Д/ф. 11.05 Музыкальный экспромт. 11.15 Формат. 11.30 Программа передач. 11.35 Б.Шоу. «Смуглая леди сонетов». Телеспектакль. 12.15 «Воскресенье в провинции». 13.15 «Мой тяжкий крест». 14.05 «Я садовником родился...» 14.20 «Коллекция». 14.30 Ноухау. 14.45 Вместе с Фафалей. 15.05 Мультфильмы. 15.50 «Лукоморье». 16.10 «Забытые имена». 16.45 К 60-летию Петербургского ТВ. 17.05 «2003». 17.10 Театр и я. 17.50 «Шальные бабы». 19.15 Чудо-сказка. 19.50 «Благодарен судьбе». 20.20 Вспоминая конкурс. 20.45 После новостей... 21.05 К 80-летию Ингмара Бергмана. 21.30 «Осенняя соната». Х/ф. 23.20 Программа передач.

НТВ
05.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Детектив Нэш Бриджес». 09.00 Сегодня утром. 09.15 «Белые ночи». Х/ф. 11.00 Сегодня днем. 11.25 «Старый телевизор». 13.00 Сегодня днем. 13.15 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.00 Теннис. Уимблдон. 15.00 Сегодня днем. 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Крокодил Гена», «Одна лошадка белая». 16.15 «Война в космосе». 17.05 Криминал. 17.15 Впрок. 17.25 «Криминальная Россия. Современные хроники». 18.00 Сегодня вечером. 18.30 «Николай II. Круг жизни». 2-я с. 19.00 «Лучшие из лучших». 21.00 Сегодня вечером. 22.45 Сегоднячко. 23.20 Сегодня в полночь. 23.45 «Прикосновение». Х/ф.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.50 «Морской волк». 10.35 «Женский день». 11.55 «Шельменко-денщик». 13.25, 20.55 КиНовости. 13.35, 17.00 «Вечный зов». 14.45 «Рабочий поселок». 18.20 «Осенний марафон». 21.05 «Фонтан». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 18.05 «Солдат удачи, ЛТД.»: спецназ». Д-13. 1-я и 2-я с. 10.20 «Сабрина». Д-13. 12.25, 20.55 Календарь «Мира кино». Ингмар Бергман. 12.40, 22.40 «Дракула». Д-17. 14.25, 18.50 КиНовости. 14.35 «Лебединая песня». Д-13. 16.10 «Непобежденные». Д-13. 19.00 «Сицилийский клан». Д-13. 21.10 «Ночь накануне». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Программа передач. 06.05, 13.45 Уроки волейбола. 06.20, 11.10 Аэробика. 06.45 «Железный фактор». 07.15 Тайский бокс. 08.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.30 Новости. 08.10 «Вечер в парижском Дворце спорта «Берси». Горный велосипед. 09.35, 14.10 Зимние экстремальные игры. 11.45 Шахматное обозрение. 12.15 Конный спорт. 15.50 Снукер. Международный турнир. 17.10 Теннис. Чемпионат Австралии. 20.10 Программа передач. 20.15 «Рядом». 20.35 Гольф. 21.40 Легкая атлетика. 23.40 «Рядом».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами, сказками и новостями от театра «Квартет И». 09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 12.00 «Русский час» с гостем в студии.

8-й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 «Кружева». Х/ф. 20.00 «Изнанка карты». 20.30 Вечарніца. 20.45 «Горец». 21.30 Док.экран. 22.00 «Офицер и джентльмен». Х/ф.

СЕРАДА

15 ліпеня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 00.05 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Заместитель председателя Комиссии по правам человека и национальным отношениям Палаты представителей Национального собрания РБ И.Котляров. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 «Я рисую». 09.15 Компьютерный полигон. 09.35 Око. 09.55 Многоголосие. 10.30, 18.20 «Тайна Сахары». 11.25 Видимо-невидимо. 12.25 «А музыка звучит...» 13.10 «Трест, который лопнул». Х/ф. 2-я с. 14.20 Зорная ростань. 15.15 Видеокурс французского языка. 15.45 «5 х 5». 16.20 «Девочка и океан». Х/ф. 16.45 Мультфильм. 17.00 Монолог. 17.30 Судьба моя и надежда. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.20 «Сегодня с вами...» Президент Белорусского фонда социальной поддержки детей «Мы — детям» В.Гридюшко. 19.55 Королевская охота. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться — не грех». 22.15 «Джонни-зубочистка». Х/ф. 00.20 Джаз в ночи.

ОРТ
08.00, 11.00, 17.00, 00.00 Новости. 08.15, 17.20 «Королек — птичка певчая». 09.00 Тема. 09.45 В мире животных. 10.35 Угадай мелодию. 11.15 «Вместе». 12.00 «Приключения королевского стрелка Шарпа». Х/ф. 14.20 «Тин-Тин идет по следу». 14.45 Классная компания. 15.10 Зов джунглей. 15.40 «Пещера Золотой розы». 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 18.00 Футбол. Чемпионат России. «Спартак» — «Зенит». 19.50 Погода. 20.00 Время. 20.40 «Реальная угроза». Х/ф. 22.50 Специальный репортаж из Екатеринбурга. 23.00 «Романовы: крушение династии». Фильм 1-й. 00.10 Программа передач.

РТР
06.30, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00 Дежурная часть. 07.15 Товары — почтой. 07.20 «Стронг» представляет. 07.30 Деньги. 07.45 Православный календарь. 07.50 Мультфильмы. 08.15 Маскишоу. 08.40 Подиум д'арт. 09.10, 19.45 «Санта-Барбара». 10.30, 20.45 «Развязка петербургских тайн». 13.30 «Никколо Паганини». 3-я с. 14.35 Мультфильм. 15.00 «Башня». 15.30 «Первые поцелуи». Х/ф. 16.30 На дорогах России. 16.45 Прогноз погоды. 16.50 Кроссворд. 17.20 «Лекарство от любви». Х/ф. 19.25 Подробности. 21.45 «Агата Кристи. Пуаро». 23.05 Дежурная часть. 23.20 Волейбол. Мировая лига. Бразилия – Россия. 00.50 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
15.00, 17.00 Новости. 15.05 Мультфильмы. 15.55 «Лукоморье». 16.15 «Забытые имена». 16.45 «Музыкальный экспромт». 17.05 «2003». 17.10 Академия спорта. 17.30 «Театральная провинция?» 17.55 «Комики XX столетия». 19.10 Чудо-сказка. 19.25 Программа передач. 19.30, 23.20 Новости культуры. 19.50 «Будем веселиться пока мы молоды». 20.30 «Оркестр Мира» на Красной площади. 21.45 «Седьмая печать». Х/ф.

НТВ
05.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Детектив Нэш Бриджес». 08.50 «Добро пожаловать!» 09.00 Сегодня утром. 09.15 «Я, бабушка, Илико и Илларион». Х/ф. 10.40 Мультфильм. 11.00 Сегодня днем. 11.20 «Провинциалка». Х/ф. 13.00 Сегодня днем. 13.15 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.00 Теннис. Уимблдон. 15.00 Сегодня днем. 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Чебурашка», «Просто так». 16.15 «Война в космосе». 17.05 Криминал. 17.15 Впрок. 17.25 «Криминальная Россия. Современные хроники». 18.00 Сегодня вечером. 18.30 «Николай II. Круг жизни». 3-я с. 19.00 «Свадьба Мюриэль». Х/ф. 21.00 Сегодня вечером. 22.45 Сегоднячко. 23.20 Сегодня в полночь. 23.45 «Футбольный клуб» представляет чемпионат России.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.30 «Морской волк». 2-я и 3-я с. 10.10 «Фонтан». 11.50 «Осенний марафон». 13.20, 17.00 «Вечный зов». 14.40, 18.05 КиНовости. 14.50 «Романс о влюбленных». 2 серии. 18.15 «Кавказская пленница, или Новые приключения Шурика». 20.35 «Отцы». 2 серии. 22.45 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.20 «Солдат удачи, ЛТД.»: спецназ». Д-13. 2-я и 3-я с. 10.20, 18.05 «Автомойка». С. 11.55 «Сицилийский клан». Д-13. 13.50, 19.40 КиНовости. 14.00 «Ночь накануне». Д-13. 15.30 «Без тени сомнения». Д-13. 19.50 «Невеста декабря». Д-13. 21.15 «Обмен ключами». Д-17. 22.50 Викторина «Угадай кино».

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Программа передач. 06.05, 13.45 Уроки бодибилдинга. 06.20, 11.10 Аэробика. 06.50 Гольф. 07.50, 11.00, 14.00, 20.00, 23.00 Новости. 08.00 Золотой фонд. 09.00, 18.00 Баскетбол. 11.35 Тайский бокс. 12.25, 16.00 Зимние экстремальные игры. 14.10 Легкая атлетика. 17.00 Снукер. Международный турнир. 20.10 Программа передач. 20.15 Футбол. Чемпионат России. 22.10 Автоспорт. 23.10 Мировые рекорды в экстремальных видах спорта.

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами, сказками и новостями от театра «Квартет И». 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 21.00 Жизнь за бугром.

8-й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 «Кружева». Х/ф. 20.00 Аэробика. 20.30 Вечарніца. 20.45 «Горец». 21.45 Формула безопасности. 22.15 «Во имя справедливости». Х/ф.

ЧАЦВЕР

16 ліпеня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 00.05 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Президент Белорусского фонда социальной поддержки детей «Мы — детям» В.Гридюшко. 08.50 Потребительская корзина. 09.10 Усадьба. 09.35 Телебом. 10.35, 18.20 «Тайна Сахары». 11.30 Королевская охота. 12.10 Гости в дом. 12.40 Сельчане. 13.15 «С чего начинается Родина...» 14.45 «Счастье одинокого баяниста». Д/ф. 15.15 «Страна волшебных сердец». 16.00 «Девочка и океан». Х/ф. 16.25 Родное слово. 17.00 «Юбилейные концерты народного артиста Беларуси М.Казинца». 17.40 «...В вечное пользование...» Д/ф. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.25 «Сегодня с вами...» Сценограф З.Марголин. 20.00 Сделано в Беларуси. 20.15 Криминальная хроника. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться — не грех». 22.15 «Долг в любви». Х/ф. 23.35 Крок. 00.20 Акколада.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.40 Новости. 08.15, 17.20 «Королек — птичка певчая». 09.00 «Ваш Михаил Пуговкин». 09.35 Пока все дома. 10.20 Домашняя библиотека. 10.30, 18.30 «Эти забавные животные». 11.15 «Вместе». 12.00 «Приключения королевского стрелка Шарпа». 14.20 «Невероятные приключения Джонни Квеста». 14.45 Классная компания. 15.10 Детские анекдоты. 15.40 «Пещера Золотой розы». 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 19.00 В поисках утраченного. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Мужики!...». Х/ф. 22.30 Специальный репортаж из Петербурга. 22.40 «Романовы: Николай и Александра». Фильм 2-й. 23.50 «Тихий дом». 00.20 Программа передач.

РТР
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.40 Вести. 07.00 Дежурная часть. 07.15 Товары — почтой. 07.20 «Стронг» представляет. 07.30 Деньги. 07.45 Православный календарь. 07.50 Мультфильмы. 08.15 Вовремя. 08.45 Сам себе режиссер. 09.10, 19.45 «Санта-Барбара». 10.30, 20.45 «Развязка петербургских тайн». 13.30 Документальные фильмы. 15.05, 16.35 «Сонм белых княжон». Д/ф. 1-я и 2-я с. 15.55 Прогноз погоды. 17.25 «Исчадье ада». Х/ф. 19.25 Подробности. 21.45 «Притворщик». 23.00 Дежурная часть. 23.15 Подиум д'арт. 23.40 «Лицом к лицу». Х/ф. 01.35 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.05 Новости культуры. 07.25 Международное обозрение. 08.05 Театр и я. 08.45 «Сокровища Петербурга». 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 «Московские пенаты». 09.25 «Царская ложа». 10.05 Театральная провинция? 10.30 «Корбетт. В поисках тигра». Д/ф. 11.05 Музыкальный экспромт. 11.15 Петербургский гурмэ. 11.30 Программа передач. 11.35 Благотворительный концерт артистов балета в Театре эстрады. 12.20 Без визы. 12.20 «Россия. Который час?» Д/ф. 13.15 «Счастливцевы и Несчастливцевы...» 13.55 Щедрин-сюита. 14.35 «Видеопоэзия». 14.45 Вместе с Фафалей. 15.05 Мультфильмы. 15.55 «Лукоморье». 16.15 «Забытые имена». 16.45 Pro memoria. «Русская горка». 17.05 «2003». 17.10 «Музыка из Петербурга». 17.50 Авангард. 18.05 Новое кино. 18.35, 19.50 «Избранное-2000». Ч. 1-я и 2-я. 19.10 Чудо-сказка. 20.45 После новостей... 21.05 «Журналист». 1-я с. 23.20 Программа передач.

НТВ
05.00 Сегодня утром. 08.10, 21.50 «Детектив Нэш Бриджес». 09.00 Сегодня утром. 09.20 «Монастырь». Х/ф. 11.00 Сегодня днем. 11.25 «Старый телевизор». 13.00 Сегодня днем. 13.15 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.00, 15.20 Николай II: последний путь. 15.00 Сегодня днем. 16.15 «Война в космосе». 17.05 Криминал. 17.15 Впрок. 17.25 «Криминальная Россия. Современные хроники». 18.00 Сегодня вечером. 18.30 «Николай II. Круг жизни». 4-я с. 19.00 «Гнев». Х/ф. 21.00 Сегодня вечером. 22.45 Сегоднячко. 23.20 Сегодня в полночь. 23.45 «Отель «Нью-Хэмпшир». Х/ф.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.50 «Морской волк». 3-я и 4-я с. 10.10 «Кавказская пленница, или Новые приключения Шурика». 11.25, 17.00 «Вечный зов». 12.30 «Земля». 14.55, 18.05 КиНовости. 14.05 «Игрок». 15.40 «Фантазия на тему любви». 18.15 «Валентина». 21.00 «Цареубийца». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 18.40 «Солдат удачи, ЛТД.»: спецназ». Д-13. 3-я и 4-я с. 10.20, 16.50 «Греческий магнат». Д-13. 12.1, 19.25 КиНовости. 12.20 «Невеста декабря». Д-13. 13.45 Фильм-загадка. 15.15 «Обмен ключами». Д-17. 19.35 «Разведенная женщина». Д-17. 21.35 «Жертвы». Д-17. 23.00 «Маньяк». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Программа передач. 06.05, 14.10 Уроки настольного тенниса. 06.20, 11.10 Аэробика. 06.45 «Рядом». 07.15 Футбол. Чемпионат России. В перерыве (08.00) — Новости. 09.25 Автоспорт. 10.30 «Футбольный клуб» представляет чемпионат России. 11.00, 14.00, 20.00, 23.00 Новости. 11.35 «Вечер в парижском Дворце спорта «Берси». Автогонки на выживание. 12.30 Конный спорт. 14.25 Зимние экстремальные игры. 16.05 «Мир скорости». 16.35 Футбол. Матч чемпионата Бразилии. 18.30 «Теннис АТР». 19.00, 23.10 Гольф. 20.10 Программа передач. 20.25 Легкая атлетика.

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.45, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час. 09.00 Жизнь за бугром. 10.45, 16.45, 22.45 Культурные новости. 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 «Кружева». 20.00 Новости «К-видео». 20.30 Вечарніца. 20.45 «Горец». 21.45 Белгазавтосервис представляет... 22.00 «Честная игра». Х/ф.

ПЯТНІЦА

17 ліпеня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.55 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Сценограф З.Марголин. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 «Мультиклуб». 09.35 «Переход». 09.55 «Судьба моя и надежда». 10.20, 18.20 «Тайна Сахары». 11.11 «Песню берите с собой». 12.05 Телевизионный Дом кино. 12.30 «А музыка звучит...» 13.15 «Трест, который лопнул». 3-с. 14.20 Музыкальный антракт. 14.30 Окружающий мир. 15.15 Минский городской конкурс юных талантов. 15.45 «Девочка и океан». Х/ф. 16.10 «У моего терема». 16.30 «Риск-версия». 17.00 Уроки Н.Новожиловой. 17.30 «Душа моя. Элизиум теней». Д/ф. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.25 «Сегодня с вами...» Директор минского завода «Вторчермет» И.Андалюкевич. 20.05 Бездельник. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться — не грех». 22.15 «Дрянь». Х/ф. 23.45 Авто-парк. 00.10 «Сиеста». Х/ф.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости. 08.15, 17.20 «Королек — птичка певчая». 09.05 Клуб путешественников. 09.55 Смак. 10.15 Домашняя библиотека. 10.25 Играй, гармонь любимая! 11.15 «Вместе». 12.00 «Приключения королевского стрелка Шарпа». Х/ф. 14.20 «Финист — ясный сокол». 15.35 «Улица Сезам». 16.05 «Чердачок Фруттис». 16.35 Вокруг света. 18.05 Погода. 18.10 Здоровье. 18.45 Поле чудес. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Специальный репортаж из Петербурга. 20.50 Э.Радзинский: послесловие. 21.20 «Русские братья». Х/ф. 22.50 Взгляд. 23.45 «Полковник Шабер». Х/ф. 01.50 Программа передач.

РТР
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00 Дежурная часть. 07.15 Товары — почтой. 07.20 Мир здоровья. 07.30 Деньги. 07.45 Православный календарь. 07.50 Мультфильм. 08.10 «Старая квартира». 09.10, 19.45 «Санта-Барбара». 10.30 Церемония захоронения останков царской семьи. 13.30 «Никколо Паганини». 4-я с. 14.40 «Маугли». «Битва». 15.00 «Башня». 15.30 «Первые поцелуи». Х/ф. 16.30 «Мне голос был». Д/ф. 17.00 Прогноз погоды. 17.05 «Лабиринт». 17.35 «Странные взрослые». Х/ф. 19.25 Подробности. 20.45 Сам себе режиссер. 21.20 «Городок». 21.50, 23.05 «Страшная история». Х/ф. 23.45 Дежурная часть. 00.00 Волейбол. Мировая лига. 01.30 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 Авангард. 07.40, 09.05 «На Золотом озере». Спектакль. 1-я и 2-я с. 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.50 «Музыка из Петербурга». 10.30 «Большой барьерный риф». Д/ф. 11.05 «Старое танго», «Клеопатра, Елизавета, Кармен». 11.30 Программа передач. 11.35 Латиноамериканское каприччио. 12.05 Без визы. 12.20 «Коллекция». 12.25 «Маживидас». Д/ф. 13.15 «Обида». Телеспектакль. 13.50 Житие кустарного музея. 14.05 «Негаснущие звезды». 14.30 Кредо. 14.45 Вместе с Фафалей. 15.05 Мультфильмы. 16.20 Музыкальный экспромт. 16.30 «Детский мир». 17.05 «2003». 17.10 «Петербургские портреты». 17.40 «Русская усадьба». 18.10 «Кумиры». 18.35 Музыка и стихи старого Арбата. 19.05 Мультфильм. 19.20 Чудо-сказка. 19.50 Вспоминая конкурс. 20.15 Упокоение. 20.45 После новостей... 21.05 Программа передач. 21.10 «Журналист». 2-я с. 22.50 Музыкальный антракт. 23.20 Программа передач.

НТВ
05.00 Сегодня утром. 08.05 «Русский век». 08.30, 09.15, 18.30 «Николай II. Круг жизни». 1-я, 2-я, 3-я, 4-я и 5-я с. 09.00 Сегодня утром. 10.00, 11.20 Николай II: последний путь. 11.00, 13.00 Сегодня днем. 13.15 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.00 Фигурное катание. 15.00 Сегодня днем. 15.20 «Я и моя собака». 15.50 «Шапокляк», «Солнышко на нитке». 16.15 «Война в космосе». 17.05 Криминал. 17.15 Впрок. 17.25 Футбольный клуб. 18.00 Сегодня вечером. 19.00 «Дело «пестрых». Х/ф. 21.00 Сегодня вечером. 21.35 «Несут меня кони...» Х/ф. 23.25 «Империя страсти». 00.05 «Суперки».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Морской волк». 4-я с. 10.15 «Цареубийца». 11.55 «Валентина». 13.30, 17.00 «Вечный зов». 14.30, 19.20 КиНовости. 14.45 «Воздушный извозчик». 15.55 «Свидетельство о бедности». 18.10 «Вертикаль». 19.30 «Миллион в брачной корзине». 21.00 Киножурнал. 21.15 «Черный монах». 22.35 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 16.55 «Солдат удачи, ЛТД.»: спецназ». Д-13. 10.20, 22.40 «Веселые времена в школе «Риджмонт». Д-17. 11.45 «Маньяк». Д-17. 13.20, 19.20 КиНовости. 13.30 «Разведенная женщина». Д-17. 15.30 «Жертвы». Д-17. 17.40 «Святой форта Вашингтон». Д-13. 19.30 «Пусть это буду я». Д-13. 21.05 «Миротворец». Д-17. 00.10 «Любовь и страсть». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Программа передач. 06.05, 14.10 Уроки шахмат. 06.20, 11.10 Аэробика. 07.00 «Мир скорости». 07.30 «Теннис АТР». 08.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.15 Новости. 08.10 Легкая атлетика. 11.35 Футбол. Матч чемпионата Бразилии. 13.15, 22.30 Тайский бокс. 14.25 Золотой фонд. 15.25 Зимние экстремальные игры. 17.00 Футбол. Матч суперкоманд 80-х годов. «Спартак» (Москва) — «Динамо» (Киев). 19.00, 23.25 Гольф. 20.10 Программа передач. 20.15 Теннис. Чемпионат Франции «Ролан Гаррос».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час. 09.00, 12.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 10.45, 16.45, 20.45 Культурные новости. 13.05, 14.00, 15.00, 16.00 Час с Vj Юлией Михайловой. 17.00 «Русский час» с гостем в студии. 18.00 «Терем-хит-парад».

8-й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Воители Атлантиды». Х/ф. 20.00 Аэробика. 20.30 Вечарніца. 20.45 «Горец». 21.45 Музпарад. 22.00 «Нет спасенья». Х/ф.

Манахі і манашкі за адной партай

У Гродне адбыўся выпуск слухачоў Катэхетычнага інстытута: выпускнікі праслухалі 3-гадовы курс тэалагічных і філасофскіх навук і сталі спецыялістамі ў тэорыі хрысціянства.

Дыпломы атрымалі 27 чалавек — прыкладна палова тых, хто паступіў на першы курс. Сярод выпускнікоў большасць жанчыны ад 20 да 40 гадоў, у тым ліку 12 манашак. Дзве трэці не ленаваліся па суботах і нядзелях даязджаць на вучобу ў Гродна, астатнія жывуць у горадзе. Увогуле ж у інстытуце навучаюцца прадстаўнікі розных каталіцкіх ордэнаў, ёсць таксама манахі-мужчыны.

Дыплом Катэхетычнага інстытута дае магчымасць працаваць пры касцёле (напрыклад, у нядзельнай школцы і ў парафіяльнай сямейнай кансультацыі) або сакратаром у касцельным судзе, дзе разглядаюцца, між іншым, справы аб разводах.

Яшчэ адзін Катэхетычны інстытут існуе ў Баранавічах. Аднак вучыцца ў Гродне лічыцца больш прэстыжным, бо там чытаюць лекцыі выкладчыкі каталіцкай семінарыі, якая працуе ў Гродне.

Андрэй ДУРЭЙКА

Беларускія маркі ходзяць па свеце

Калі нехта думае, што беларускія маркі можна купіць толькі ў нашай краіне, то памыляецца. Беларусь прадае свае паштовыя маркі ў дзевяці краінах свету — Аўстрыі, Германіі, Латвіі, Літве, Нарвегіі, Расіі, ЗША, Украіне і Японіі.

Як паведаміў начальнік аддзела выдавецкага цэнтра «Марка» Уладзімір Буцько, сёлета былі падпісаныя гандлёвыя пагадненні з фірмамі *Filagentur* (Германія) і *Briefmarken Wurmbauer* (Аўстрыя), а таксама з аддзяленнем Саюза філатэлістаў Расіі. Такім чынам, «Белпошта» супрацоўнічае ўжо з 12 замежнымі філатэлістычнымі прадпрыемствамі, дасылаючы ім беларускія маркі. А пасля сёлетніх філатэлістычных выставаў 1998 года ў Польшчы і Латвіі з'явіліся новыя кантакты, і цяпер вядуцца перамовы аб абмене філатэлістычнымі матэрыяламі з паштовымі ведамствамі Венгрыі, Італіі, Карэі, Польшчы, Турцыі і Францыі.

Так што ў беларускіх калекцыянераў з'явілася надзея на тое, каб купляць замежныя маркі, не выязджаючы ў замежжа. Бо на сённяшні дзень нашыя філатэлісты атрымліваюць матэрыял для сваіх калекцыяў толькі з Расіі і Украіны.

БелаПАН

Школьнік разбіраў гранату...

У Лідзе вучань 9-га класа прынёс дахаты гранату і пачаў яе разбіраць. Граната выбухнула, хлопец цяжка паранены. А вось муж ягонай сястры, які якраз быў побач, загінуў.

Мікола БОЙКА

У суботу, 11 ліпеня, у Алімпійскім спарткомплексе, што на вул. Каліноўскага, 111, а 12-й гадзіне пройдзе камбінаваная міліцэйская эстафета. Рэкламныя абвесткі запрашаюць усіх жадаючых і паведамляюць, што на спаборніцтвах сустрэнуцца самыя дужыя, смелыя і азартныя.

Салдат згубіў галаву

Вечны агонь і помнік невядомаму салдату на плошчы Працы ведаюць у Гомелі ўсе.

Гараджане моцна здзівіліся, калі ўбачылі, што ў салдата прапала галава. У помніка знікла галава амаль адразу пасля святкавання «дня рэспублікі». Першая версія была, што салдат пацярпеў ад рук вандалаў, але аказалася — ад старасці. Мемарыяльны комплекс быў пабудаваны ў Гомелі на пачатку 50-х гадоў. За дзесяцігоддзі бетон, з якога быў зроблены салдат, «стаміўся». Гарвыканкам даўно планаваў абнавіць помнік, але грошай не знайшлося. І вось цяпер, калі воін разваліўся, яго адправяць на рэстаўрацыю. Плануецца, што да канца лета пакрыты меддзю салдат вернецца на сваё месца.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Футбол

У нядзелю – фінал

На чэмпіянаце свету па футболе ў Францыі нарэшце сталі вядомыя імёны фіналістаў. У нядзелю ў Парыжы адбудзецца фінальны матч паміж камандамі Бразіліі і Францыі.

У сераду каманда гаспадароў чэмпіянату — французаў — перамагла зборную Харватыі з лікам 2:1. Уся Францыя святкуе перамогу суайчыннікаў. Абаронца Ліліян Цюрам, які забіў у паўфінале абодва галы, стаў нацыянальным героем краіны.

Каманда Францыі ўпершыню патрапіла ў фінал. Дагэтуль яна тройчы — у 1958, 1982 і 1986 гадах — выходзіла ў паўфіналы чэмпіянату свету па футболе, але ніводнага разу не магла перамагчы сапернікаў.

Цяпер французаў чакае найцяжэйшы і вельмі адказны матч з бразільцамі, якія перамаглі ў паўфінале каманду Галандыі. Бразільская каманда ўжо чатыры разы перамагала на чэмпіянаце свету па футболе, і на сённяшні дзень, на думку многіх спартыўных аналітыкаў, паказвае найлепшы футбол у свеце. Але каб пацвердзіць сваю рэпутацыю, бразільцам зноў неабходная перамога ў гэтым чэмпіянаце.

У нядзелю 80 тысячаў сапраўдных аматараў футболу прыйдуць на парыжскі стадыён Сен-Дэні, каб далучыцца да сапраўднага футбольнага свята, якое адбываецца толькі раз у чатыры гады. Астатнім жа застаецца толькі бліжэй сесці да тэлевізара, каб не прапусціць ніводнай хвіліны матчу.

Міхась КАРПОВІЧ

Адна сям'я супраць усёй Амерыкі

Зямля, на якой цяпер стаіць у Варшаве амбасада ЗША, некалі належала шляхецкаму роду Чацвяртыньскіх. Сямейства польскіх магнатаў прад'явіла прэтэнзіі Вашынгтону.

Нашчадкі Чацвяртыньскіх правялі перад будынкам амерыканскай дыпламатычнай місіі дэманстрацыю і патрабавалі выплаціць ім 10 мільёнаў долараў. *«Мы хочам, каб сусветная грамадскасць ведала аб тым, што адміністрацыя ЗША нанесла шкоду нашай сям'і»,* — заявіў Альберт Чацвяртыньскі. Амерыканскія дыпламаты лічаць, што купля былых зямельных уладанняў Чацвяртыньскіх (стары замак знеслі і на тым месцы пабудавалі пасольства) была праведзеная паводле закона, і адвяргаюць усе прэтэнзіі польскага сямейства.

Скрасці карціны дапамагла ахова

Італьянскай паліцыі ўдалося знайсці тры скрадзеныя карціны Ван Гога і Поля Сезана, паведамляе *Associated Press.*

У канцы траўня трое ўзброеных злачынцаў скралі гэтыя карціны з Нацыянальнага музея сучаснага мастацтва ў Рыме. Агульны кошт гэтых твораў мастацтва, якія, на шчасце, не былі пры крадзяжы пашкоджаныя, складае 18 мільёнаў долараў. Паліцыя арыштавала ў Рыме і Турыне 8 чалавек, якія мелі дачыненне да злачынства. У ліку затрыманых, паведамляе агенцтва, жанчына, якая працавала ахоўнікам у Нацыянальным музеі.

Дыназаўр, які еў дыназаўраў

На востраве Ўайт, каля паўднёвага ўзбярэжжа Англіі, знойдзеныя скамянелыя рэшткі раней невядомага віду дыназаўра.

Гэтая істота жыла на нашай планеце 120 мільёнаў гадоў таму і, на думку навукоўцаў, была кроважэрным драпежнікам, здольным разрываць на дробныя кавалкі меншых дыназаўраў. Мяркуючы па рэштках, рост жывёліны быў каля пяці метраў, у яе былі вострыя, як лязо, іклы і когці, а таксама доўгія задняя ногі.

Жонку за плячыма не насіць...

У мястэчку Сонкаярве (Фінляндыя) завяршыўся чэмпіянат свету па перацягванні жонак.

Паводле паведамлення *Associated Press*, сутнасць спаборніцтваў заключаецца ў прабежцы на як мага даўжэйшую дыстанцыю з жонкай на спіне. Першыя месцы атрымалі спартсмены з Эстоніі. Чэмпіён прабег з сваёй жонкай на спіне дзевяцьсот метраў за хвіліну і сорак секундаў. Усяго ў спаборніцтвах удзельнічалі 37 пар з Фінляндыі, Швецыі, Расіі, Швейцарыі, Нарвегіі, Германіі і Эстоніі. Агульны кошт шматлікіх прызоў, якія дасталіся пераможцу, складае 1.500 долараў, а важаць гэтыя падарункі прыкладна столькі ж, колькі жонка чэмпіёна.

Падрыхтавала **Алена СУРКО**

СУБОТА

18 ліпеня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00**, **15.00** Новости. **08.15** «Четыре танкиста и собака». **09.10** Мультфильм. **09.30** Здоровье. **09.55** Столица. **10.20** Сущность. **10.45** Телевизионный Дом кино. **11.15** «Все нормально, мама!» **11.50** Компьютерный полигон. **12.10** Вершина мира. **12.45** Сделано в Беларуси. **13.05** «В ладонях тебе солнце принесу». **14.15** Телеспорт. **15.20** «Все мы родом из детства». **16.15** «Между прошлым и будущим». **16.40** «Дерево жизни». **17.05** «Это моя работа». **17.40** «Плюмбум, или Опасная игра». Х/ф. **19.15** «Бродвей на Московской». **20.10** «Карамболь». **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.50** «Теленовости». Х/ф. **24.00** Белорусский хит-парад. **00.15** Третий тайм. **00.35** Видимо-невидимо.

ОРТ
07.00 «Инспектор уголовного розыска». Х/ф. **08.30** Мультфильм. **08.45** Слово пастыря. **09.00**, **14.00**, **17.00** Новости. **09.10** Домашняя библиотека. **09.30** «Утренняя почта». **10.05** «Каламбур». **10.40** Смак. **11.00** Возвращение Третьяковки. **11.25** Концерт, посвященный Дню внутренних войск. **12.25** «Осторожно,бабушка!» Х/ф. **13.55** Программа передач. **14.20** «Цивилизация». **14.50** В мире животных. **15.30** Мультфильмы. **16.10** «Как это было». **16.50** Погода. **17.15** «Женские истории». **17.50** «Гонки по вертикали». **3**-я с.(заключительная). **19.10** Джентльмен-шоу. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** «Некуда бежать». Х/ф. **22.35** «Гамлет». Х/ф. **01.00** Программа передач.

РТР
07.00 Утро крестьянина. **07.25** Прогноз погоды. **07.30** «Красная книга». **08.00** Мультфильм. **08.30** Домашний очаг. **08.55** Вовремя. **09.25** Доброе утро, страна. **10.10** Почта РТР. **10.35** «Битва трех королей». **5**-я с. **11.30** «У всех на устах». **12.05** «Ищу тебя!» **13.00**, **19.00** Вести. **13.30** Люди и деньги. **14.00** Федерация. **14.50** Ваши любимые мелодии. **15.00** «Башня». **15.30** «Высший бал(л)», или «Ум + красота = студент». **1**-й Всероссийский конкурс выпускников школ. **16.30** Прогноз погоды. **16.35** «Пропавшая грамота». Х/ф. **17.55** Моя семья. **19.35** «Аншлаг». **20.35** «Не может быть!» Х/ф. **22.20** Волейбол. Мировая лига. Финал. **23.50** «Волшебный стрелок». Х/ф. **01.35** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
09.00 Программа передач. **09.10** Окно в природу. **09.35** Док.фильмы. **10.35** У Игоря Д... **11.00** «Фокусник». Х/ф. **12.20** Курт Мазур. Встреча в Москве. **12.45** Ортодокс. **13.00**, **21.00** Новости культуры. **13.15** Петербургский гурмэ. **13.30** У.Шекспир. «Двенадцатая ночь». Спектакль. **15.15** Волшебный чемодан. **15.30** «Поэт в России больше, чем поэт». **15.55** Мультфильм. **16.10** «Вспышка». **16.30** «Личное дело». **17.00** Новости. **17.05** «**2003**». **17.15** Блеф-клуб. **17.50** Поет Д.Хворостовский. **18.10** Док.фильм. **18.55** Чудо-сказка. **19.10** Не смехом единым. **19.55** «Богема». **21.20** Программа передач. **21.25** «Кто там...» **21.50** «И жизнь, и слезы, и любовь...» Х/ф.

НТВ
07.00 «Машенька». Х/ф. **08.15** Мультфильм. **08.30** «Новые приключения Бэтмана». **09.00** Сегодня утром. **09.10** «Чистосердечное признание». **09.30** «Пойми меня». **10.00** «Конан». **10.45** От «Винта»! **11.00** Сегодня днем. **11.25** «Артистка из Грибова». **1**-я и **2**-я с. **13.45** Мультфильм. **14.00** На Играх доброй воли. **15.00** Сегодня днем. **15.15** Своя игра. **15.45** Суд идет. **16.40** «Полицейская академия». Х/ф. **17.30** «Я и моя собака». **18.00** Сегодня вечером. **18.40** «Итого». **19.00** «Самая обаятельная и привлекательная». Х/ф. **20.45** Куклы. **21.00** Сегодня вечером. **21.35** Намедни-**91**. **22.25** «Падшие ангелы». Х/ф. **23.00** «Про это». **23.40** «Под солнцем Сатаны». Х/ф.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Где ты, Багира?» **10.20** «Вертикаль». **11.35** «Миллион в брачной корзине». **13.05** «Пацаны». **14.35** «Принцесса цирка». **2** серии. **17.00** «Улица полна неожиданностей». **18.05** «Прохиндиада, или Бег на месте». **19.30** «Вокзал для двоих». **2** серии. **21.40** «Способ убийства». **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Солдат удачи, ЛТД.»: спецназ». Д-**13**. **10.20**, **21.45** Календарь «Мира кино». Пауль Верхувен. **10.35** «Подарок для Сары». Д-**13**. **11.15** «Пусть это буду я». Д-**13**. **12.50**, **23.40** «Придурок». Д-**13**. **14.20** «Святой форта Вашингтон». Д-**13**. **16.00** «Миротворец». Д-**17**. **17.40** «Телохранители». **18.30** «Аппалуза». Д-**13**. **20.05** «Зона преступности». Д-**17**. **22.00** «Турецкие сладости». Д-**17**.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00, **11.00**, **14.00**, **19.40** Новости. **08.15**, **11.15** Аэробика. **08.40**, **13.45** Уроки футбола. **08.55** Международные соревнования «Мировой трофей Санкт-Петербург Латина-**1998**» по латиноамериканским танцам среди профессионалов. **11.40** Баскетбол. Чемпионат WNBA. **13.10** Журнал ФИФА. **14.15** Теннис. Чемпионат Франции «Ролан Гаррос». **17.15** Большой ринг. **18.40**, **22.30** Гольф. **19.50** Программа передач. **19.55** Баскетбол. Товарищеская встреча. **22.00** Спорт-коктейль.

МУЗЫКА
07.00, **13.00**, **19.00** Прогноз погоды. **07.05**, **08.00**, **09.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **19.05**, **20.00**, **21.00**, **22.00**, **23.00**, **00.00** «Русский час». Радиовыходной с «РДВ». **13.05** «По вашему велению». **14.00**, **15.00**, **16.00**, **17.00** Час с Vj Никадимовым. **18.00** «Рандеву со звездой».

8-й КАНАЛ
15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове». **15.30** «Если наступит завтра». Х/ф. **18.30** «Космос – далекие уголки». Х/ф. **19.55** Отдых и туризм. **20.00** «Исполнитель приговора». Х/ф. **21.30** Вечарніца. **21.45** «Разоблачение». Х/ф.

НЯДЗЕЛЯ

19 ліпеня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00**, **15.00** Новости. **08.20** «Четыре танкиста и собака». **09.15** «Все про все». **09.40** Туробъектив. **10.05** «Все нормально, мама!» **10.40** «Марсово поле». **11.05** Белорусский дом. **11.35** «Навстречу». **12.10** «Уходя — уходи». Х/ф. **13.40** Олимп. **13.55** Сельчане. **14.20** «Золотые ключи». **15.15** «Славянские театральные встречи». **16.10** «Огненный поток». Телеочерк. **16.40** Зорная ростань. **17.45** «Больше, чем жизнь». Х/ф. **19.15** Теленавигатор. **19.40** Колыбельная. **20.00** Резонанс. **20.50** Телебарометр. **21.05** Стадион. **21.30** «Седьмая печать». Х/ф. **23.15** Премьера песни. **23.30** «В джазе только девушки». **23.55** «Бархатный сезон».

ОРТ
07.00 «Тайна горного подземелья». Х/ф. **08.15** Лотто-Миллион. **08.30**, **15.40**, **16.05** «Дисней-клуб». **09.00**, **14.00**, **23.15** Новости. **09.10** «Непутевые заметки». **09.30** Пока все дома. **10.10** Утренняя звезда. **11.00** Служу России! **11.30** Играй, гармонь любимая! **12.00** Крестьянские ведомости. **12.30** «Подводная одиссея команды Кусто». **13.25** Смехопанорама. **13.55** Программа передач. **14.20** Клуб путешественников. **15.05** Футбольное обозрение. **16.35** «Колесо истории». **17.20** Погода. **17.25** «Ералаш». **17.55** КВН-**98**. **19.55** Киноафиша. **20.00** Время. **20.35** «Звездная палата». Х/ф. **22.45** «Абажур». **23.25** «Непутевые заметки-**2**». **23.45** Программа передач.

РТР
07.00 Служу Отечеству. **07.25** Прогноз погоды. **07.30** Мультфильмы. **08.05** «Аншлаг». **09.00** Сам себе режиссер. **09.25** Доброе утро, страна. **10.15** Русское лото. **10.55** Творческий вечер Э.Пьехи. **12.25** Мультфильм. **12.40** Мир книг с Л.Куравлевым. **13.00** Вести. **13.30** Пульс. **13.55** «Закон и порядок». **14.45** Диалоги о животных. **15.40** Совершенно секретно. **16.35** «Старая квартира». **17.50** Закрытие Всемирных юношеских игр. **19.00** Зеркало. **20.00** Урмас Отт с Иосифом Кобзоном. **21.00** «Персона». **21.55** Волейбол. Мировая лига. Финал. **23.55** Музыкальный ринг. **01.25** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
09.00 Программа передач. **09.10** «Про все на свете». **09.35** «Илья Муромец». Х/ф. **11.05** Консилиум. **11.35** «Наобум». **12.05** В тридевятом царстве. **12.30** Мультфильм. **12.45** Книжный кладезь. **13.00** Новости культуры. **13.15** «Последняя любовь Маяковского». Телеспектакль. **14.40** Странствия и странники. **15.10** Про фото. **15.40** «Парадоксы истории». **16.05** Положение вещей. **17.00** Новости. **17.05** «**2003**». К **300**-летию Санкт-Петербурга. **17.15** Тихий вечер. **17.40** Ваших душ золотые россыпи. **18.05** Творческий вечер А.Дементьева в Театре эстрады. **19.00** Чудо-сказка. **19.15** Телевидение — любовь моя. **20.05** Кабалье в России. **21.00** Новости культуры. **21.20** Программа передач. **21.25** «Коллекция». **21.45** «Из жизни марионеток». Х/ф.

НТВ
07.00 «Близнецы». Х/ф. **08.25** Мультфильм. **08.30** Мультсериал «Супермен». **09.00** Сегодня утром. **09.15** «Золотой граммофон». **09.30** «Устами младенца». **10.00** «Конан». **10.45** От «Винта»! **11.00** Большие деньги. **11.25** «Над Сантьяго идет дождь». Х/ф. **13.20** Мультфильм. **13.30** «Любовные истории, которые потрясли мир». Д/ф. **14.00** «Русский век». **14.30** На Играх доброй воли. **15.00** Сегодня днем. **15.15** «Ключи от форта Байяр». **17.00** Итоги. Предисловие. **17.50** «Близнецы». Х/ф. **20.00** Итоги. **21.00** «Мятеж». Х/ф. **22.55** Итоги. Ночной разговор. **23.25** Итоги. Спорт. **23.55** «Байки из склепа».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Каждый охотник желает знать...» **10.15** «Способ убийства». **11.20** «Прохиндиада, или Бег на месте». **12.45** «Один шанс из тысячи». **14.00** «Аплодисменты, аплодисменты...» **15.15** «Евдокия». **17.00** «Стряпуха». **18.05** «Прохиндиада-**2**». **19.35** «По семейным обстоятельствам». **2** серии. **21.45** «Тьма». **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35**, **17.50** «Телохранители». **10.30** «Подарок для Сары». Д-**13**. **11.10** «Захват». Д-**13**. **12.50** «Захват-**2**: территория тьмы». Д-**13**. **14.30** «Зона преступности». Д-**17**. **16.10** «Зипанг». Д-**13**. **18.45** «Зевс и Роксана». Д-**13**. **20.20** «Повторный брак». Д-**13**. **21.55** «Чужая нация». Д-**13**.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00 Спорт-коктейль. **08.30**, **11.15** Аэробика. **09.00**, **18.45** Игры доброй воли. **11.00**, **18.30** Новости. **11.40** Баскетбольное обозрение WNBA. **12.15** Чемпионат мира по шоссейно-кольцевым мотогонкам «Гран-при» Германии. **16.00** Шахматное обозрение. **16.30** Мировые рекорды в экстремальных видах спорта. **17.30**, **23.55** Гольф. **18.40** Программа передач.

МУЗЫКА
07.00, **13.00**, **19.00** Прогноз погоды. **07.05**, **08.00**, **09.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **13.05**, **14.00**, **15.00**, **16.00**, **17.00**, **18.00**, **19.05**, **20.00**, **22.00**, **23.00** Музыка из-за бугра. **21.00** Жизнь за бугром.

8-й КАНАЛ
15.00 Программа с Риком Раннером. **15.30** «Прикосновение». Х/ф. **18.00** Мультфильм. **18.30** «Космос – далекие уголки». Х/ф. **19.55** Автомобили и запчасти. **20.00** «Мадемуазель «Стриптиз». Х/ф. **21.30** Вечарніца. **21.45** Новости «К-видео». **22.15** Воскресный фильм.

© НАВІНЫ. Спасылка на газету НАВІНЫ абавязковая. Падпісны індэкс 63312 E-mail: edit@svaboda.minsk.by Пасведчанне аб рэгістрацыі № 996. Юрыдычны адрас рэдакцыі: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173.
Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» ВПП імя Я.Коласа (220073 г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) Заказ 1211 Нумар падпісаны ў друк 09.07.98 (15:00) Наклад — 23.010